

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

LEDEN / ÚNOR 2018
55. ROČNÍK
15 Kč

OSMIČKOVÝ ROK

Vážení čtenáři Zpravodaje,

stojíme na počátku nového roku 2018, takzvaného osmičkového roku. Tento rok bude znamenat pro Českou republiku mnoho příležitostí k oslavám a vzpomínkovým akcím. Čekají nás oslavy 100. výročí založení republiky, oslavy 100. výročí ukončení I. světové války. Události v letech 1918, 1938, 1948 a 1968 patří neodmyslitelně k významným milníkům naší historie. Byly to zlomové okamžiky našich dějin, které stojí za to připomínat. Naše město navíc čekají srpnové oslavy 520 let od povýšení na město. Městské kulturní středisko ve spolupráci s Městem Sobotka a místními spolky chystají výstavy, besedy, koncerty, které by měly připomenout osoby, události, předměty související s významnými událostmi. Termíny a program akcí se doladují, budeme vás průběžně informovat. Prezidentské volby již proběhly (viz příspěvek R. Vokounové na straně 3), ale rok 2018 je také rokem komunálních voleb, kdy si občané obcí a měst zvolí nová vedení radnic a obecních úřadů. I tomuto tématu se bude časopis věnovat.

Pro vás, čtenáře Zpravodaje, má redakce časopisu pro tento rok připraveny novinky. Budeme se snažit přiblížit svým čtenářům spolky a sdružení, které ve městě fungují. Pokusíme se představit jejich činnost. Již v druhém čísle časopisu se můžete těšit na rozhovor se členem Mysliveckého sdružení Sobotka, s panem V. Macounem. S jeho pomocí a vzácnými odbornými radami Technické služby města vyrobily krmelce pro lesní zvěř, která se pohybuje v našem

Foto: R. Vokounová

lesoparku u zámku Humprecht. Velice ráda tímto děkuji vedoucímu M. Tomsovi a celému týmu Technických služeb.

Čekají nás ale i jistá nařízení Evropské unie, která vstoupí v účinnost 25. 5. 2018. Jejich cílem je zvýšit úroveň ochrany osobních údajů a posílit práva občanů Evropské unie v této oblasti. Uvidíme, kam a jakým směrem toto nařízení posune časopisy a obecní zpravodaje.

Na závěr mi dovoluji, abych poděkovala všem pomocníkům a nadšencům, kteří se podíleli na spoluorganizování kulturních a společenských akcí v loňském roce. Srdečně vás všechny, milí čtenáři, zvu na akce, které pro vás chystáme. Bez vás by to totiž nešlo.

Přeji pohodový rok 2018.

Pavλίna Havlová

OBSAH

Osmičkový rok	1
Prezidentské volby 2018	3
KULTURNÍ TRADICE	
Vzpomínka na Josefa Drahoňovského	3
Josef Drahoňovský a Sobotka	4
Jubilující zámek Humprecht	4 – 5
Zpráva o čtvrtém a pátém podvečeru cyklu Modrá krev	
Soboteka	6
200 let sobotecké lékárny	7
Šrámkovské matiné 2018	8
Karel Samšiňák nebude zapomenut	8 – 9
Rozmary počasí během století	9 – 10
Orkán Herwart	10
Vzpomínky na tátu	10 – 12
Dokonalá svatba v podání Libošovického ochotnického spolku LOS	13
ZPRÁVY ZE ŠKOLIČKY	14
ŠKOLNÍ STŘÍPKY	14 – 17
ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA	17
KNIHOVNA	
Virtuální univerzita třetího věku v Sobotce již potřetí	18
Přednášky se sociální tématikou v Sobotce pokračují	18
Do sobotecké knihovničky	18 – 19
Křest nové knihy – Ptáci skalních měst Českého ráje	19
Březen měsíc čtenářů	20
Knížní novinky	20
SPORTOVNÍ RUBRIKA	
Médové, Noty, Siluety a Cesty	21 – 22
Florbal hýbe Sobotkou	22 – 24
Spolek Přátelé Markvarticka bilancuje...	24 – 25
Zapomenutý čestný občan Sobotky Dr. Julius Grégr	25 – 27
Kdo to byl Karel Vyšata	27
SPOLEČENSKÉ OZNÁMENÍ	
Kulturní kalendář	27 – 28
Blahopřejeme	28
Jubilea	28 – 29
Opustili nás navždy	29
Vzpomínáme	29
Odešel Mgr. Petr Pfeifer	29
Kulturní a společenské akce v Sobotce a v okolí	30

Karneval ZŠ Sobotka – téma – Pohádky Václava Čtvrtka

Všesokolský slet – skladba pro starší žactvo – Cirkus – cvičitelky Jana Kubánková a Marta Kunstová

Šrámkovské matiné 2018 – pořad věnovaný Josefu Drahoňovskému – foto: R. Vokounová

RADNICE INFORMUJE

PREZIDENTSKÉ VOLBY 2018

V lednu letošního roku Česká republika zažila druhé přímé volby do funkce prezidenta republiky. Volby proběhly ve dvou kolech, a to ve dnech 12. 1., 13. 1. a 26. 1., 27. 1. Do druhého kola přímé volby postoupili kandidáti – ing. Miloš Zeman s 38,56% a prof. Jiří Drahoš s 26,60% hlasy. Druhé kolo se

uskutečnilo ve dnech 26. 1. a 27. 1. 2018. Prezidentské volby vyhrál ing. Miloš Zeman, který tímto obhájil svůj dosavadní mandát. Celorepublikové hlasování občanů rozhodlo, že ing. Miloš Zeman získal v České republice 51,34% hlasů a prof. Jiří Drahoš 48,65%. V našem městě se voleb účastnilo jak v prvním,

tak druhém kole více voličů, než tvořil republikový průměr. Ve druhém kole prezidentských voleb ve městě Sobotka získal ing. Miloš Zeman 623 platných hlasů a prof. Jiří Drahoš 620 platných hlasů.

Radka Vokouřová

KULTURNÍ TRADICE

VZPOMÍNKA NA JOSEFA DRAHOŇOVSKÉHO

V letošním roce si připomínáme 80 let od úmrtí sochaře a glyptika Josefa Drahoňovského, rodáka z Volavce pod Kozákovem. Připomenutí jeho díla se uskutečnilo 21. ledna 2018 v sále sobotecké spořitelny. Kdo byl tento neprávem zapomínaný umělec a jaký zanechal odkaz v českém uměleckém dědictví?

Výtvarné nadání přivedlo Josefa Drahoňovského již ve 13 letech ke studiu na odborné škole pro broušení, rytí a zasazování drahokamů v Turnově, kde byl doceněn jeho talent i píle a pracovitost. Po ukončení školy v r. 1895 se předpokládalo, že půjde studovat na vídeňskou akademii. Neměl však na drahá studia finanční prostředky a začal pracovat jako rytec v Dörflingerově dílně ve Vídni. Posléze získal díky řediteli turnovské školy Malinovi na jeden rok stipendium na Umělecko-průmyslové škole v Praze v odděleních Stanislava Suchardy a Celdy Kloučka. Účast na stavebních zakázkách, které získal díky svým učitelům, mu umožnila studium sochařství dokončit a založit vlastní sochařskou dílnu v Praze. Vzni-

kají vyzrálá sochařská díla, např. „Růže tetínská“, „Vrba“, „Poklad“, i drobnější interiérové sošky vycházející z antické tradice ženské krásy.

Od roku 1925 často pobýval v Českém ráji, k němuž ho poutal hluboký citový vztah. Drahoňovský rozvíjel přátelské vztahy s učiteli odborné šperkařské školy v Turnově i s řadou krajevých osobností. To se projevilo i v jeho aktuální tvorbě, kdy pro Turnov a okolí zhotovil řadu sochařských artefaktů. Ve Skálově ulici v Turnově je umístěn pomník padlým v I. světové válce, busta Josefa Pekaře socha Miroslava Tyrše. Před kostelem v Rovensku pod Troskami stojí socha „Poutník u cíle“, symbolický odkaz autorova uměleckého i osobního celoživotního hledání. Odkaz umělcův zanechali v kraji i jeho žáci. Např. průčelí sobotecké spořitelny (dnes Úřadu města) zdobí pískovcové sochy Drahoňovského žáka Josefa Bezemka.

Podstatná část Drahoňovského uměleckého odkazu je spjata s glypticou tvorbou. Jako pedagog na Umělecko-průmyslové škole v Praze se od r.

1918 věnuje uměleckému řezání skla a drahokamů. Jak sám říká, „kamenorytectví je vlastně sochařství v miniatuře“. Postupně se spolu se svými žáky dopracovává k osvojení různých způsobů rytí skla na vázách, ke kombinované negativní a pozitivní rytině až po reliéfní rytinu ve dvou i třech vrstvách barevného skla. Výsledkem snažení umělce samého i jeho žáků byla postupná proměna hodnocení těchto artefaktů ne pouze jako řemeslné práce, ale umělecké tvorby. Vytvořené skleněné vázy, poháry či plakety se staly žádaným artiklem využívaným jako státdary či při výzdobě interiérů.

Sám umělec se dočkal ocenění své sochařské práce, když bylo 29. srpna 1937 na náměstí v Rovensku pod Troskami slavnostně odhaleno jeho sousoší „Rozhovor“, které zdobí centrální rovenský prostor dodnes.

Mistr bohužel předčasně zemřel 20. 7. 1938. Nejen dvojí výročí, ale hlavně odkaz umělce, rodáka z Českého ráje, si zaslouží, abychom na jméno Josefa Drahoňovského nezapomínali.

Květoslava Hnízdová

JOSEF DRAHOŇOVSKÝ A SOBOTKA

Pro tradiční Šrámkovská matiné vybírají organizátoři témata se Sobotkou a Šrámkem úzce spojená. A jak roky běží, tak se vějíř témat rozevírá a vazby sobotecké se přece jen poněkud tenčí. Letos k nám opět zavítal osvědčený turnovský tým uměnovědců manželů Hnízdových se zkušenou recitátorkou Evou Kordovou a múzy jim tentokrát ladila skvělá houslistka Jana Kubánková.

Ústředním námětem pořadu byla osobnost sochaře, glyptika a pedagoga Josefa Drahoňovského (1877-1938), který je výsostně spjat s naším krajem, o tom však více na jiném místě tohoto Zpravodaje. Pro ono křehké spojení Josefa Drahoňovského se Sobotkou našel dr. Vlastislav Hnízdo příklad ve výzdobě bývalé sobotecké městské spořitelny, kde dnes sídlí Městský úřad. Autorem soch nad průčelím je totiž žák Josefa Drahoňovského z pražské Umělecko-průmyslové školy, Josef Bezemek

(1902-1976), pocházející z Přepeř u Turnova, tedy opět krajan českorajský.

Jsem typ člověka, kterého předkládaný program vždy zcela strhne, poslouchám, vcítuji se, nevnímám vlevo a vpravo. Teprve pak dodatečně cestou domů zvolna procítám a vybavuji si různé souvislosti. A tu mi tentokrát svítl, vždyť Drahoňovský a Sobotka, to mi ještě něco říká. A z hlouby paměti se cosi noří, aby pak doma, po nahlédnutí do poznámek a literatury, se to změnilo v jasný obraz.

Na soboteckém hřbitově, hned za prvním vchodem vlevo, je výrazná hrobka Jindřicha Gustava Maštálky s bustou tohoto dobrodince Sobotecka právě od Josefa Drahoňovského. Navíc opatřena Šrámkovým epitafem končícím výstižným veršem: „...milovat rodný svůj kraj znamená – sloužiti mu“. A obsah těchto slov jako by byl samozřejmě i v díle Josefa Drahoňovského obsažen.

Ale myšlenky běží dál. Šrámek v Sobotce, to jsou i jeho sochařské portréty. Jeden s pamětní deskou na Šrámkově rodném domě, odhalený při první Šrámkově Sobotce v roce 1957. Druhý na památníčku na křižovatce ulic Na Benešově a Spyšovská. Autorkou obou je Karla Vobišová-Žáková (1887-1961), snad první školená česká sochařka. I ta přece studovala na pražské Umělecko-průmyslové škole, i ona byla žačkou prof. Josefa Drahoňovského. Aby to její spojení s naším krajem bylo ještě hlubší, tak ještě před pražskou UMPRUM absolvovala jako vůbec první žena Sochařsko-kamenickou školu v Hořicích.

Stopa Karly Vobišové-Žákové v Sobotce je však ještě hlubší. Máme tu například její mimořádný sochařský portrét básníka Václava Šolce. Třeba se nám zde právě otevřelo téma pro některé příští Šrámkovské matiné.

Tomáš Grindl

JUBILUJÍCÍ ZÁMEK HUMPRECHT OHLÉDNUTÍ NEJEN ZA ÚSPĚŠNOU SEZONOU 2017

Vážení čtenáři Zpravodaje, přátelé a příznivci zámku Humprechtu!

Před osmdesáti lety se po rozsáhlé rekonstrukci otevřely zámecké komnaty pro veřejnost. Stalo se tak u příležitosti 6. rodáckého sjezdu o soboteckém posvícení 29. srpna 1937. Otevření předcházely nezbytné opravy a úpravy. Dobrá spolupráce města s vedoucími činiteli pražského Kruhu rodáků a přátel města Sobotky a okolí v čele s ředitelem Živnobanky Milošem Peldou přinesla své ovoce. Vznikla černínská expozice, na střechu zámku byl připevněn nový půlměsíc. Humprecht procházel v průběhu dalších let několika variantami expozic odrážejících politický vývoj v naší vlasti. Starší návštěvníci hojně vzpomínají na interaktivní výstavu dětských knih z nakladatelství Albatros, kdy byl

Humprecht povýšen na „Zámek devatera pohádek“, na dlouholetou literární expozici „Čtyři ze Sobotky“ i na vlastivědné muzeum. Rok 1989 přinesl změny v celé společnosti. Zásadou kunsthistoričky památkového ústavu dr. Nadi Kubů je nyní Humprecht dobře vybaven dobovým inventářem, částečně z fondů bývalých majitelů zámku, a průvodci tak mají možnost detailně vyprávět o osudech zakladatelského rodu Černínů.

V posledních letech se stal Humprecht oblíbeným, atraktivním místem pro uzavření manželství. Trvale je cílem školních výletů, zájezdů důchodců, častou zastávkou pro turisty a rodinné výlety. Základní expozici doplňují příležitostné výstavy umístěné ve druhém patře zámku, společně s nejvýznamnějšími exponáty z bývalého muzea města Sobotky.

Po nedávném vykácení přerostlých stromů a náletových dřevin, jako by Humprecht vystoupil z tajemného zákletí. Opět je z dálky vidět. Při pohledu zblízka se nabízí lákavá možnost projít se podél stěn zámku, posedět na lavičce a pokochat se pohledem do lesoparku. Příjemný dojem poskytují odborně vysázené a ošetřené dřeviny, funkční lavičky a nově instalované stojany na kola. Při zakoupení vstupenky čeká návštěvníky možnost volby návštěvní trasy. Doporučit lze prohlídku všech 17 vkusně zařízených místností včetně ochozu s okouzujícími výhledy. Stojí za to vystoupat i těch III schodů od pokladny do věže až pod samou střechu. Odměnou je mimořádný rozhled a příležitost prohlédnout si výstavku věnovanou začátkům trampingu v Českém ráji. Ve většině místností je historické zařízení zkráše-

no krásným květinovým aranžmá, čerstvé ovoce a klec s andulkami vytvářející útulný pocit zabydlenosti. Obdivuhodný je i vzorný pořádek. Přesto, že je každý den kromě zavíracího pondělí zámek plný návštěvníků, je všude čisto a uklizeno. A to se nikdo nepřezouvá!

Za spokojeností návštěvníků malých i velkých, účinkujících umělců, svatebčanů a všech, kteří na zámek Humprecht zavítají, stojí kastelánka PhDr. Dagmar Faměrová a všichni zaměstnanci zámku. Poděkování si zaslouží rovněž představitelé města Sobotky, jehož zařízením bez právní subjektivity Humprecht je. Domnívám se, že by prvorepublikoví zachránci současnou podobu zámku, který se v roce 2008, také díky příměluvám PhDr. Nadi Kubů, stal národní kulturní památkou, ocenili a obdivovali. Jistě by je potěšilo i množství akcí, koncertů a dalších pořadů, které se v průběhu celého roku konají. Na závěr si dovoluji na doplnění a pro Vaši představu přehled za plynulou sezónu 2017 připojit:

* 1. dubna zahájení sezony **Příběhy z Universa**. Na originální nástroj flashstring violoncello vlastní konstrukce, jehož zvuk přibližuje vesmír, zahrál multiinstrumentalista Václav Kořínek, zazpívala sopranistka Eliška Josifová;

* 14. května **Zpívání o lásce**. Koncert ke Dni matek. Účinkoval Komorní sbor pedagogické fakulty Technické univerzity v Liberci se sbormistryní Janou Konvalinkovou a Trio Talia (Monika Chmelařová – klavír, Jitka Koláčná Břízová – housle, Veronika Vildmanová – zpěv);

* 30. května se pod záštitou starosty města ing. Lubora Jenčka konal **koncert sobotecké ZUŠ** v rámci celostátního happeningu základních uměleckých škol **ZUŠ OPEN** pod patronací zpěvačky Magdaleny Kožené;

* 3. června slavnostní zahájení výstavy obrazů Darii Novotné a výstavy **Dobrodružství cyklistiky – éra vysokého kola v Čechách**. Netradiční sportovní výstava představila ranou éru české cyklistiky – období, kdy se jezdilo na vysokých kolech. Výstava vznikla

díky spolupráci s mnoha českými muzei. Její koncepce směřovala od nejstaršího předchůdce kola – draisiny po bezpečník (nízké kolo). Důležitou fází vývoje u nás byla 60. – 70. léta 19. století, která představují dosud neprobádaný úsek dějin cyklistiky. Tehdy se jezdilo na dřevěných kolech typu michaux. Mezi historickými exponáty bylo vystaveno i kolo ze sbírek soboteckého muzea. Odborníci doufali, že se potvrdí, že se jednalo o kohoutovku významného soboteckého rodáka, poslance Jindřicha Gustava Maštálky, bohužel tuto hypotézu se nepodařilo potvrdit;

* 10. června **Koncert středověké a renesanční duchovní hudby** v podání Colaudemus, Pěveckého sboru farního sboru CČE Trutnov;

* 17. června **Svátek hudby** oslavily zpěvem domácí Smíšený pěvecký sbor Stojmír – Bendl se sbormistryní Pavlínou Cohornovou a Ženský pěvecký sbor Sirény se sbormistryní Martinou Červenou z Řičan;

* 24. června **Barokní soirée na Humprechtu**. Stará hudba vybraná a interpretovaná sbormistrem Michaelem Pospíšilem, Veronikou Kalivodovou – zpěv, Olgou Starou – zpěv, Janou Vávrovou – flétny, fagot, hoboje a harfa – Jarmila Vávrová, cembalo – Eliška Jenčovská;

* 25. června Kněžmostský pěvecký sbor **Cantores Pontem Princeptis** pod vedením sbormistryně Elišky Josifové zazpíval úpravy lidových, latinských a španělských písní;

* 15. července tradiční letní **Koncert barokní a romantické hudby** v podání barytonisty Martina Strouhala, sopranistky Veroniky Vildmanové za doprovodu Leony Strítěské na clavinou;

* 21. července koncert mladého hudebníka **POKÁČE**;

* 22. července radostný koncert dávné muziky **Majales a Les aneb Múzy Mezi Nebem a Zemí** (Písničky, Tanečky, Sonáty, Oratorium...) zazpívali a zahráli Literáci Jitcin společně s Žáky a Hosty Letní Dílny Dávné Hudby „Barok bez paruk“ pod vedením hudebníka a multiinstrumentalisty Michaela Pospíšila;

* 26. července **Proč půlměsíc? Šlechtic na cestách mezi východem a západem**. Literárně-hudební pořad sestavený z autentických dokumentů a dobové hudby připravený k 80. výročí instalování v pořadí již třetího půlměsíce na špičce zámku. Dramaturg programu Eva Chodějovská, Kamil Šisler jako hrabě Heřman a hudebníci Radek Hanuš – cembalo, Jana Vávrová – flétna, Jitka Koláčná Břízová – housle, Veronika Vildmanová – zpěv. Záštitu převzal a osobně se s manželkou pořadu zúčastnil i senátor ing. Tomáš Czernin;

* 4. srpna **Xavier Baumaxa**, koncert mladého hudebníka;

* 11. srpna **Noční Humprecht** – oblíbené netradiční prohlídky;

* 26. srpna celostátní **Hradozámeká noc** – připomínka 80. výročí otevření zámku pro veřejnost odpolední pohádkou Tři zlaté vlasy děda Vševěda a podvečerní přednáškou historičky Mgr. Petry Vokáčové **Příběhy o hrdé pokoře** za doprovodu vznešených tónů harfy Kamily Jouzové;

* 16. září koncert mladé hudební skupiny **SVĚTY**;

* 28. září **Svatováclavské hodoování** – chutě a vůně baroka představila autorka mnoha kuchařek paní Miroslava Kuntzmannová za hudebního doprovodu Pavlíny Morcínové – violoncello;

* 28. října plánovaný koncert Josefa Žemličky a Bohuslava Lédla byl s ohledem na povětrnostní podmínky (nešla ani elektřina) zrušen. **Náhradní termín 21. dubna 2018**;

* 2. prosince adventní koncert v podání pěveckého sboru **Cantus Jaroměř**.

Bohatý na události bude i letošní osmičkový rok. Stranou nezůstane ani zámek Humprecht. O připravených pořadech, výstavách, koncertech a dalších akcích se zájemci dozví z plakátů, webových stránek www.humprecht.cz nebo v současnosti oblíbeného facebooku.

Za humprechtický Fan klub Vás k návštěvě zámku srdečně zve a hodně sil, zdraví a radosti paní kastelánce Dáje a všem jejím spolupracovníkům přeje

Alena Pospíšilová

ZPRÁVA O ČTVRTÉM A PÁTÉM PODVEČERU CYKLU MODRÁ KREV SOBOTECKA

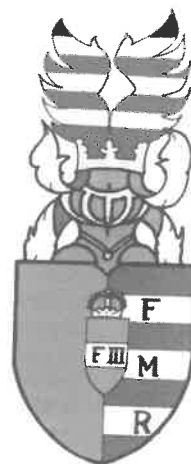
Vážení přátelé, poprvé v roce 2018 zdravíme všechny věrné návštěvníky našeho cyklu přednášek **Modrá krev Sobotecka**. Chceme vám napsat o poslední loňské a první letošní přednášce. Připojujeme i pozvánku a několik dalších informací.

8. prosince 2017 se uskutečnil již čtvrtý podvečer cyklu, věnovaný Albrechtu z Valdštejna. Zajímavosti o jeho životě a vztahu k našemu kraji jsme vyslechli z úst **doc. PhDr. Zdeňka Hojdy, CSc.**, z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Ten dělí svůj vědecký zájem mezi české dějiny (zvláště 17. století), archivnictví a dějiny umění. Podílel se např. na velké edici cestovního deníku Heřmana Jakuba Černína nebo na oblíbené knize Pomníky a zapomínky. Po zahájení podvečera Bc. Magdou Šrůtovou ho krátce představil Karol Bílek. Omluvil zároveň patrona akce, emer. ředitele Státního okresního archivu v Jičíně a autora řady prací o Valdštejnovi **PhDr. Jindřicha Francka**, který se nemohl zúčastnit ze zdravotních důvodů.

Přednášku vyslechl pozorně opět naplněný sál s tradiční více než stovkou posluchačů (podepsaných bylo tentokrát 92), kteří na závěr položili řadu dotazů. I na prohlídku výstavky knih

Zdeňka Hojdy, Jindřicha Francka a několika děl o Albrechtu z Valdštejna zbyl čas stejně jako na podpisy přítomného autora. S přáním hezkých vánočních svátků a úspěchů v roce 2018, roce 100. výročí vzniku Československé republiky a 520. výročí povýšení Sobotky na město se přítomní rozcházeli.

Podvečer cyklu **Modrá krev Sobotecka** v den voleb 26. ledna 2018 byl věnován především stoletému období 1637–1737, kdy Kost s okolím náležela dalšímu starobylému českému rodu **Černínů z Chudenic**. O něm, o jeho představitelích, o osudech kraje ve třicetileté válce, o stavbě Humprechta, o šlechtických cestách po dalekých krajích i o prvních velbloudech na Kostecku přednášela sobotecká historička **PhDr. Dagmar Faměrová**. Byl to záskok za **Mgr. Evu Chodějovskou, Ph.D.** a za patronku podvečera **PhDr. Naďu Kubů** z Národního památkového ústavu, které nemohly přijet ze zdravotních a služebních důvodů. Humprechtská paní kastelánka však přes krátkou dobu na přípravu

prokázala, jak dokonale černínskou éru ovládá. Následovalo neméně výborné seznámení s novějšími dějinami rodu, s osudy jeho představitelů za 2. světové války i po ní, s nimiž seznámil přítomné významný současný představitel rodu, **senátor ing. Tomáš Czernin**, který podvečer navštívil i s chotí. Přednášející byli po právu odměněni dlouhotrvajícím potleskem více než 120 posluchačů.

Jistě vás také bude zajímat, jaký je zájem o diplom a odznak Patriot Sobotecka, kterými budou odměněni nejpilnější posluchači. Snad můžeme v polovině cyklu udělat první bilanci. Dosud bylo na prvních čtyřech přednáškách 37 nejvěrnějších návštěvníků, jen jednou chybělo dalších 29 účastníků. A to se ještě mnozí omlouvali vážnými příčinami neúčasti. Tak velká účast nás opravdu mile překvapila a potěšila – a děkujeme! Škoda jen, že se všichni posluchači nepodepíší do návštěvních archů.

Další podvečer se koná **v pátek 23. února 2018 v 18 hodin v sále sportovního v Sobotce**. O rodu Schliků a jejich významné stavební činnosti i vztahu k Sobotecku bude přednášet **Mgr. Lucie Rychnová** z Prahy.

Přesně o čtyři týdny později bude následovat podvečer věnovaný kosteckým Netolickým z Eisenberka a Kinským dal Borgo. Přednášku připravil **univ. prof. PhDr. Jan Županič**. Oba podvečery navštíví současný představitel obou rodů, kteří účast slíbili.

Podrobnosti a přesné údaje o jednotlivých přednáškách najdete průběžně na plakátech a na vývěskách MKS Sobotka a na internetových stránkách MKS a MK FŠ. Těšíme se na vaši účast. Veškeré dotazy vám rádi zodpoví pracovníci MKS a MK FŠ v Sobotce i koordinátor celého cyklu **Karol Bílek**.

200 LET SOBOTECKÉ LÉKÁRNY

(4. pokračování)

Za Hányšovy a Krámkovy éry působily v sobotecké lékárně také **PhMr. Naďa Machalová** (od září 1957 asi do roku 1960, manželka veterináře, dobrá ochotnická herečka), **RNDr. Eva Tomášková** (od 1. dubna 1965 do 31. 8. 1973) a vypomáhala i respektovaná **PhMr. Dobroslava Divišková**, roz. Oehlová. Ta se narodila 23. října 1915 v Sedlčanech, maturovala 5. června 1934 v Jičíně na dívčím reálném gymnáziu, tirocinium absolvovala roku 1937 ve Velkých Hamrech a titul PhMr. získala na Karlově univerzitě 20. června 1939, několik měsíců před uzavřením českých vysokých škol.

Poválečné časy nám hezky přibližují vzpomínky RNDr. Evy Tomáškové: „Práce v lékárně bylo dost, hlavně v dopoledních hodinách. V Sobotce v té době byli dva obvodní lékaři, dětská lékařka, jednou týdně gynekolog a dva dentisté. Také jsme zásobovali soboteckou veterinární ošetřovnu. V létě se počet pacientů zvýšil. Kvůli dovoleným zavírala lékárna v blízkém Dolním Bousově a do Sobotky a okolí se sjížděli chalupáři a rekreatanti. Práce byla v té době jiná než dnes. Hodně léků např. prášky, pilulky, čípky, masti, roztoky a další se připravovaly ze surovin v lékárně. Proti vstupním dveřím s ozdobnými skleněnými výplněmi (prý s motivy podle Josefa Mánesa) stála tára. Na ní byla kasa, místo pro výdej léků a tárovací váhy. Léky se připravovaly před očima pacientů a občas jsme od pacientů sklídili i slova uznání. Dnes už je lékárna i se zázemím pěkně zmodernizována díky kolegovi Václavu Navrátilovi. Jeho otec byl mým prvním šéfem v Turnově.“

Jako laborantka zde pracovala od září 1976 do roku 1984 **Radoslava Najmanová**, roz. Vošňakovská (* 12. 10. 1948 v Liberci). V dětství žila v Dolním Bousově, vystudovala Střední zdravotnickou školu v Mladé Boleslavi a potom nástavbu Střední zdravotnické školy v Brně, obor audiologie. V Sobotce žije od roku 1948.

A lékárně si od ledna 1960 nebylo možno představit bez pečlivé uklízečky

paní **Boženy Dlabolové**, roz. Zmrzlíkové, poprvé vdané Kejmarové (18. 11. 1913 – 26. 12. 2001). Hezky na ni vzpomíná Dr. Tomášková: „Zastávala práci sanitárky a starala se o úklid. Byla velice pracovitá a mně, jako mladé hospodyni, předávala spoustu užitečných rad. Chtěla být v mládí učitelkou ručních prací, uměla krásně háčkovat a plést. Dodnes mám dečky, které mi věnovala, když se stěhovala do Prahy za synem Mirkem Kejmarem, významným sólistou České filharmonie. Po odchodu pí Dlabolové nastoupila do lékárny pí **Ječná**, bydlela v Zahradní ulici.“

Zmíněná paní **Ludmila Ječná**, roz. Komárková z Malobratřic (*19. března 1943) pracovala v lékárně v letech 1974–1977. Z jejích vzpomínek vyjímáme: „V této době tam pracoval pan magister Krámek a paní magistra Tomášková. Já jsem jako pomocnice hlavně zpracovávala recepty, vysčítávala, rozdělovala je na doktory a jiné. V důsledku malých odměn jsem se vrátila do zemědělského družstva jako účetní.“

RNDr. Eva Tomášková, roz. Nyčková (* 4. 6. 1933 v Poniklé) vystudovala gymnázium v Turnově, maturovala r. 1952 a pak absolvovala farmaceutickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, kde promovala r. 1957 a získala titul promovány farmaceut. Doktorát přírodních věd získala r. 1970 na Komenského univerzitě v Bratislavě, kam se farmaceutická fakulta přestěhovala. Působila v lékárnách v Železném Brodě, v České Lípě, v Sobotce a v obou lékárnách v Turnově. V r. 1992 odešla do důchodu, ale až do r. 2007 zde dále pracovala na částečný úvazek. Tedy padesát roků práce v lékárnách! Jejím manželem byl spolužák z gymnázia MUDr. Milan Tomášek (1932–1992), r. 1962 se jim narodila dcera Jana, budoucí lékařka. R. 1973 se Tomáškoví přestěhovali do Turnova. Na Sobotecko však paní doktorka nezapomněla dodnes: „Bydleli jsme v Sobotce deset let a ráda na ta léta vzpomínám. Na krásné výlety po okolí, koupání v Drhlenách, houbařský ráj v Netolici, v zimě bruslení na Brixově

Paní RNDr. Eva Tomášková žije v Turnově.

louce. Manžel nás často brával s dcerou Janou, když jel po návštěvách, dodnes si řadu vesnic a pacientů pamatují. Vzpomínek se vybavuje hodně, třeba na některé návštěvy v lékárně. Někdy, když přijel do Sobotky, se zastavil u Zbyňka Krámka jeho kamarád z dětství pan doktor Václav Šolc, cestovatel a spisovatel, ředitel Náprstkova muzea, a zajímavě a s humorem o svých cestách k Indiánům vyprávěl.“

Po odchodu PhMr. Zbyňka Krámka do důchodu v pololetí roku 1984 (zemřel 25. července 1990) nastalo v sobotecké lékárně období nejistoty. Krátce ji od 1. července 1984 vedla **PhMr. Zuzana Bednářová** z Jablonce nad Nisou a pak v letech 1985 – 31. 12. 1988 **PhMr. Petr Niklíček** s chotí **Janou**, roz. Dobiášovou.

V lékárně pracovala v této době na poloviční úvazek i paní **Emilie Folprechtová**, roz. Bartoníčková (12. 9. 1921 Lučenec na Slovensku – 13. 9. 2014). V mládí za 2. světové války působila v Jičíně jako vychovatelka dětí, po válce byla správkyní Dětského domova sobotecké Okresní péče o mládež na Samšině. Do sobotecké lékárny nastoupila roku 1984 za Zuzanu Bednářovou a končila na počátku éry Navrátilových.

(dokončení příště)

Olga Bičíštová – Karol Bílek

ŠRÁMKOVSKÉ MATINÉ 2018

Ještě jsme si neoddykli od maratónu kulturních akcí minulého roku a už vstupujeme do nového, osmičkového.

Setkání, o kterém bych ráda napsala, je literárně hudební pořad o Josefu Drahoňovském, sochaři, glyptikovi a pedagogovi a o jeho vztahu k Sobotce. Přiznám se, že jeho jméno mi nic neříkalo, zaujalo mě místo jeho narození, vesnička Volavec u Turnova. Manželé Vlastislav a Květoslava Hnízdovi velice podrobně zmapovali celý jeho život a já s překvapením zjistila, že ho vlastně znám. V Turnově ve Skálově ulici stojí několik jeho soch, okolo kterých jsem chodila do školy. Určitě je znáte i vy, jenom jsou pro vás, stejně jako pro mne

bez autora. Jmenuji alespoň sochu Miroslava Tyrše před turnovskou sokolovnou. Další jeho sochy jsou v Rovensku na náměstí (Rozhovor) nebo u kostela Na Týně. A jedno jeho dílo je i na soboteckém hřbitově – busta na hrobě Jindřicha Gustava Maštálky.

Vychoval i mnoho žáků. Od jednoho z nich, Josefa Bezemka, jsou i sochy na sobotecké spořitelně. Jeho sochy se staly součástí i mnoha dalších významných budov. Pořad ukázkami mluveného slova obohatila pí Eva Kordová, nechyběl ani houslový doprovod. Poděkování patří organizátorům – Spolku Šrámkova Sobotka a Městskému kulturnímu středisku.

Nemohu také nevzpomenout na Novoroční koncert v kostele sv. Maří Magdaleny v Sobotce v samém závěru loňského roku. Rozzářené vánoční stromečky u oltáře, betlém s jesličkami a Ježíškem a hudba.

Oba účinkující, Pavla Švestková s doprovodem Roberta Fuchse na varhany, rozeznali celý kostel. Pod jeho klenbu vystupovaly tóny Gloria vánoční mše Jakuba Jana Ryby, koled a venku se tiše snažely sněhové vločky. Co na tom, že nám čvachtalo pod nohama. Zasněžené náměstí a slavnostně osvětlený kostel plný hudby nás přenesl do klidné sváteční pohody.

Děkujeme za hluboký zážitek.

Marie Šimůnková,
kronikářka z Vesce u Sobotky

KAREL SAMŠIŇÁK NEBUDE ZAPOMENUT

Na letošní rok připadají obě životní výročí významného soboteckého rodáka, čestného občana města **RNDr. Karla Samšiňáka, CSc.** Byl to člověk vzácně všestranně vzdělaný, vpravdě renesanční. Vážili jsme si ho jako vědce i člověka. Děkuji mu za nezištné přátelství, které trvalo v dobách dobrých i zlých. Byl pro mne i řadu dalších pravidelných účastníků Šrámkových Sobotek ztělesněním Sobotky, půvabného městečka v Českém ráji.

Loni v létě uplynulo padesát let, co jsme se v červenci 1967 na jedenácté Šrámkově Sobotce seznámili. Nějak jsme si padli do oka, ač byl o deset let starší. – A protože prý mrtví nestárnou, letos se náš věk vyrovnává.

Nahlédl jsem do své bibliografie a zjišťuji, že můj první text o něm otiskla k jeho 65. narozeninám 4. ledna 1988 tehdejší hradecká Pochodeň, do níž, zejména do tehdejší sobotní přílohy, dr. Samšiňák často psával. Položek v mé „samšiňákovské“ bibliografii jsou asi dvě desítky. Nejdůležitější je podrobný životopisný text brožury – medailonu **Karel Samšiňák**. Vyšel s předmlouvou prof. Františka Dvořáka v roce 2007

díky „Zdělcům při Šolcově statku“. Posledním mým textem za jeho života byla recenze na vydání básně (z roku 1702) **Májového lístku sláva...** Jana Ignáce Summy z Vlastislavi, děkana soboteckého. V latinském originále a českém překladu si jej dr. Samšiňák vydal v 85 výtiscích s grafikou Aleny Antonové ke svým 85. narozeninám. Věnoval mi výtisk s číslem 31 s datem svých narozenin – 2. 1. 2008. Recenzi otiskly tehdy Zprávy Spolku českých biblio-

filů (v č. 1/2008). Karel v dopise z 16. března 2008 recenzi pochválil a sdělil mi: „Včerejší krásný den jsem prožil celý na Prachově.“ Byl tedy na jaře toho roku ještě v pořádku, relativně zdrav.

V létě jsme se už v Sobotce nesešli, ležel nemocen a o měsíc později, v pátek 8. srpna 2008 jsme se s ním v soboteckém kostele sv. Maří Magdaleny rozloučili. Byl uložen do rodinného hrobu na soboteckém hřbitově ke svým nejbližším. Bude to v létě už deset let,

deset let bez něho. Pro nás, okruh jeho přátel, už to nikdy nebudou ty krásné letní dny a zejména večery s ním v Šolcově statku.

Mrtvý však žije nejen ve vzpomínkách svých blízkých, ale i ve svém díle. A na jeho rozsáhlé dílo odborné, entomologické a akarologické bychom neměli zapomínat. Karel Samšiňák byl uznávaný vědec. Objevil řadu opravdu nebezpečných škůdců, dosáhl uznání i úspěchů mezinárodních. Byl mnoho let vědeckým tajemníkem Čs. společnosti parazitologické při ČSAV, od té pak dostal diplom čestného členství. Ten po sametové revoluci vrátil, když se do vedení společnosti dostali někteří komunističtí patolízalové. Byl členem mezinárodních akarologických kongresů, na nichž aktivně vystupoval. Stal se vskutku vědcem světového jména, uznáván daleko více v cizině než doma. „S těmi roztoči jsem se dostal na světovou špičku,“ napsal mi v dopise. „Hned na prvním akarologickém kongresu v Anglii jsem zajistil konání dalšího v Praze, kde mne samozřejmě vykopli z funkce, ačkoliv jsem byl titulárně sekretář. A nedovolili

mi vyjet na další, ačkoliv jsem na to dostal grant z Ameriky. Takřka podvodem jsem pak jel na kongres do Saalfeldenu v Rakousku. Tam mne zvolili do předsednictva. Tedy demokraticky zvolili.“ To pak jeho akademičtí představení velmi nelibě nesli.

Po celý život přispíval do mezinárodních odborných časopisů, byl např. v redakční radě časopisu *International Journal of Acarology*, vycházejícím v Michiganu. V roce 1989, již po odchodu do důchodu, v anglicky psaném časopise *Acarologia* (t. XXX, fasc. 2., p. 85-105) popsal asi dvě desítky dotud neznámých roztočů a některé z nich pojmenoval i po svých přátelích ze Šrámkových Sobotek, takže např. v rodině *Anoetus* přibyli *grapefruit*, *helen* nebo *fetters*, k nim i *Myianoetus simunek* a *mlcoch* nebo *Xenanoetus kofrankova*.

Život Karla Samšiňáka byl bohatý, vskutku naplněný, ale ne lehký. Po maturitě na gymnáziu za protektorátu nemohl pokračovat ve studiu, české vysoké školy byly od listopadu 1939 zavřené. Totálnímu nasazení se mu podařilo uniknout, studovat mohl až po válce.

Po studiích následovala vojna – pro něj nechvalně proslulá PTP (pomocné technické prapory, tedy těžká „nádenická“ práce). Badatelsky pracovat začal už jako student gymnázia výzkumem mravenců kolem Humprechta. V odborné práci byl vždy velmi přesný, pečlivý. Dovedl své poznatky využívat, rozvíjet. Vždy odporoval průpovídkám typu „šťěstí sedne i na vola“ nebo že „úspěch je výhrou v loterii“. Samozřejmě, že v tom určité roli hraje i náhoda, ale jestli potká člověka nepřipraveného, není mu nic platná. Aby se jeden k něčemu propracoval, musí mít zájem, široké znalosti, přehled ve svém oboru. A tyto předpoklady si dr. Samšiňák během svého života vybudoval. Nejen ve svém oboru, ale široké znalosti měl i v mnoha oborech jiných. V Sobotce proslul jako perfektní znalec Českého ráje, jeho přírodních krás, památek historických i uměleckých. Lidé tak širokého záběru a hloubky vědomostí se už snad ani nerodí.

RNDr. Karel Samšiňák, CSc, čestný občan rodné Sobotky, nebude jistě zapomenut.

Aleš Fetters

ROZMARY POČASÍ BĚHEM STOLETÍ

Tak tu máme zimu. Zatím spíš v kalendáři než venku. Opět se zamýšlíme nad tím, zda letošní lednové počasí je výjimečné, ale po zalistování ve vesecké kronice jsem zjistila, že tomu tak není.

V záznamech o počasí z r. 1925 se dočteme:

Dne 4. ledna, bylo to v neděli, bylo takové abnormální krásné počasí, že takový krásný den v tuto roční dobu nikdo nepamatoval. Teploměr ukazoval na slunci 18 stupňů Celsia. Ten den se vůbec podobal dni o sv. Václavu, kdy bývá tzv. babí léto. Celý leden pak byl již bez sněhu, až ke konci měsíce uhodilo několik mrazíků. 9. února naopak přišla sněhová bouře s obrovským větrem a na konci té bouře veliký lijavec. Ještě pestřejší počasí přinesl březen. 8. března přišla první bouřka s krupobitím, po-

tom byly stále ranní mrazíky, které se stupňovaly. 13. března bylo -10 stupňů. 14. března začal padat sníh, metelice trvala dva dny. Následující den uhodil mráz -14 stupňů. Jelikož byl sníh, byla zima jako o Vánocích a jezdilo se na sáních. Na Josefa byl již jen malý mráz a zdejší hostinský pan Taneček ten den sekal led 10cm silný. Od toho dne nastalo sice mírnější počasí, ale sněžilo až do konce měsíce. Moudrá příroda vše srovnala, počasí se ustálilo. Jarní práce a sklizeň sena provázelo krásné, stálé počasí a pomalu nastaly žně. Od 17. července přišly takové parné dny, že nebylo možno na slunci skoro vydržet a řádně pracovat. Tyto parné dny však trvaly jen do 24. července. V noci přišla bouře s velikým lijavcem, který dosud krásnou stojatou úrodu položil a rozmetal. Od té doby nebylo dne, aby ne-

pršelo. Žito jsme sklízeli plné tři týdny, a to jsme je museli z polí jenom krást. Samo sebou se rozumí, že obilí, které jsme domů dovezli, suché nebylo, zvláště ječmeny. Pšenice, které byly polehlé, vzrostly do zelena. Od 9. srpna byly tři krásné slunečné dny, takže jsme si mysleli, že se počasí ustálilo a že vydrží alespoň dvě neděle. Třetí den, bylo to v úterý asi o šesté hodině večerní, se obloha zatáhla, zahřmělo, a nežli jsme se nadáli, spustil se takový liják s krupami, že to bylo něco hrozného. To však nebylo nic proti tomu, co následovalo potom v noci. Bylo to z 11. na 12. srpna asi o půlnoci, kdy nás vyburcovala strašná bouře provázená ohromnou větrnou smrští s krupobitím a velikým lijavcem. Vichr byl tak hrozný, že v našem obecním lese to vyvrátilo, rozkroutilo a zpřelámalo 80 silných stromů. Mezi

nimi měl jeden na pařezu v průměru 55 cm a ve výši 1 m od země byl vichrem jako sirka zlomen. Jinde však bylo ještě mnohem hůře. Na Kosti to strhalo střechy ze stavení. Druhý den ani nemohl autobus z Hradiště do Sobotky jeti, protože u Šlejferny skoro všechny topoly ležely přes silnici od větru vyvrácené.

Ještě jeden záznam v kronice je o velkém větru. Roku 1891 – 1. července – byl strašný vítr, krupobití. V okolí, zejména

v Libošovicích, Rytířově Lhotě, Dobšicích, Malechovicích a Rovni se na nic podobného nepamatují. V naší obci to porcelo mnoho stromů a při tom stodolu v čp. 16 ze základu vyvrátilo.

Tak vidíte. Počasí si skutečně dělá, co chce. Tvrdit, že takhle nikdy nebývalo, by bylo víc než odvážné. Loňský vítr spojený s několikadenním výpadkem elektrického proudu zapadal „do normálu“. Ovšem je pravda, že v roce 1891

a mnohde i v roce 1925 neměli elektrický proud zavedený, v každém domě byla kamna na dřevo, voda se čerpala ručně. Lidé necestovali za prací, dopravu zajišťovala zvířata a nebyl problém se zásobováním. Zdá se, že civilizace nám značně komplikuje život. Stačí, když prostě nejde proud. Tolik k rozmarům počasí v průběhu století.

Kronikou s Vámi listovala Marie Šimůnková, kronikářka z Vesce u Sobotky.

ORKÁN HERWART

Herwart je cyklóna, která 29. 10. 2017 zasáhla střední Evropu a rozvinula se do ničivé bouře, s větry dosahujícími v nárazech síly orkánu. Nejvyšší rychlost větru v České republice byla naměřena na Luční boudě v Krkonoších – 182 km/h. Vichřice zasáhla i náš region a město. Sbor dobrovolných hasičů Sobotka měl první výjezd již v 7:15 hodin, bylo potřeba zajistit zčásti spadlou střechu na rozpadlé budově v Turnovské ulici čp. 160. A dále se strhla lavina hlášení a žádostí o pomoc od našeho hasičského sboru. Hasiči vyjízďeli

ke spadlému stromu u Základní školy, na Markvarticku odklízeli 6 kusů popadaných stromů, Kost hlásila 7 kusů spadlých stromů. Na silniční trase Jičín – Mladá Boleslav u Šlejferny ležel strom přes komunikaci. V Dolním Lochově zasahovali u spadlého stromu na autě. V Pleskotech bylo také zapotřebí odklidit popadané stromy. Přimo v Sobotce, u prodejny COOP ve Fügnerově ulici, spadla jedna z lip a zničila kontejnery na odpad. Velké škody napáchala vichřice v lesoparku u Humprechtu, kde popadaly duby, a u kolbiště, přes cestu

mezi studánkou a koupalištěm (chodili jsme tam sáňkovat), spadl nejvyšší (30 m) a zřejmě nejstarší smrk v Sobotce. Ovšem největší problém nastal v domácnostech, když se celé město i s přilehlými obcemi ocitlo bez elektrické energie. Byl to nejdelší výpadek v historii města, cca 30 hodin, v některých obcích i déle. Zjistili jsme, jak moc jsme závislí na elektrické energii.

Jistě jsou tyto škody a nepříjemnosti veliké, ale nejvyšší a nejkruťejší daň si vichřice vyžádala na lidských životech. Na území České republiky zemřeli 4 lidé.

Ze strany Města a Technických služeb města Sobotka proběhl akutní úklid popadaného dřeva, ale z důvodu podmáčené půdy technika nemohla vyjet do terénu, a tak se hlavní úklid kmenů přesunul na leden, až půda přimrzne. V době, kdy jsem psala tento příspěvek, byla zima v nedohlednu, naopak panovalo jarní počasí a tak jsem se zeptala vedoucího Technických služeb města M. Tomsy. „Jak je to s odklizením popadaných kmenů po vichřici?“ „Počasí nám opravdu nepřeje, byly zprůchodněny pouze cesty, ale dřevo pořád leží na místě. Čekáme, jestli se zima ještě ozve a v únoru přimrzne, potřebovali bychom alespoň čtyři dny, abychom polomy odklidili.“

Důsledky kalamity se tedy ještě řeší. Jak praví pořekadlo „Štěstí přeje připraveným“ a dle příspěvku paní Šimůnkové na straně 9 o rozmarech počasí bychom si měli uvědomit, že počasí a příroda neporučíme.

Rozhovor s Ondřejem Horčíkem (velitel jednotky SDH Sobotka) provedla Pavlína Havlová

Spadlá lípa a zničené kontejnery na odpad – foto: T. Strnadová

VZPOMÍNKY NA TÁTU

Josef Jindra st. byl sice rodák z Dolního Bousova, ale srdcem byl pravověrný Soboták a pro Sobotku leccos dobrého udělal. Letošní březen v sobě nese jeho dvě základní výročí, narození a úmrtí: narodil se 28. 3. 1908 – tedy právě před 110 lety – a zemřel před 20 lety – 4. 3. 1998 v LDN v Mnichově Hradišti ve svých nedožitých 90 letech.

Jeho rané mládí jsme s bratrem znali z vyprávění, ale on v posledních letech života (už omezeně pohyblivý) začal psát své paměti a škoda, že je stačil napsat už jen za krátké období! Jsou totiž velice zajímavým a čtivým popisem rodiny, lidí a Dolního Bousova první čtvrtiny minulého století, také vojáčky a pak ještě zajímavějším čtením o Sobotce jeho učňovských a počátku obchodnických let. Dnes je mi líto, že jsem tenkrát ony paměti nečetl a jejich jazykovou, stylistickou a informativní hodnotu chválím až teď.

Jeho otec byl zdatně prosperující sedlář a čalouník, děti tři, vedle mého otce mladší Karel a sestra Liduška. Prosperitu zničil v roce 1914 císař pán, můj nikdy nepoznaný děda narukoval, přišlo ruské zajetí a někde u Taškentu smrt na mor. Popis bídy rodiny bez živitele i po válce a statečnost matky jsou v pamětech úzkostně emocionální. Ve 14 letech ho matka odvedla do Sobotky, kde známí hledali, čím by se mohl vyučit. S potížemi se ho ujal Miloslav Bureš, železářství, ale jinak je zboží a práce nejrůznější. Otec byl už tehdy zřejmě velice šikovný a pan šéf si ho oblíbil. Miloslav Bureš je i dnes ctěn a vážen jako vynikající fotograf, „táta soboteckých fotografů“ první poloviny minulého století. Sám jsem o Burešovi psal a přednášel úvodní slovo k vernisáži jeho fotografií v sobotecké knihovně 10. listopadu 2014 a právě otcovy paměti mi byly vodítkem a zdrojem informací o něm. Ale to je jiná kapitola, i když otec v ní hraje nezanedbatelnou roli, což později ve svých článcích velmi oceňoval Karel Samšiňák. Už v učňovských letech (1922 – 1925) se totiž od „pana šéfa“ dokonale naučil tu starou dobrou mokrou cestu

zpracování filmů s vývojkou, ustalovačem a zvětšovákem, až nakonec to dělal nejen pro zákazníky ze Sobotky a okolí, ale i pro Burešovy výstavy. Dočetl jsem se, že zpracovával i desky z šéfovy kamery 13x18, a tak teď si přec jen myslím, že desky, uložené v jičínském muzeu, jsou skutečně Burešovy, což jsme před lety spolu s Karlem Samšiňákem po jejich podrobné prohlídce odmítli. O řadu let později otec někde získal deskovou kameru 6x9 s dvojitém výtahem pro drobné i normální práce, jinak vlastnil jen nepravou zrcadlovku Voitlander. Ještě jsem zapomněl uvést, že otec v učňovských letech absolvoval soboteckou Živnostenskou školu.

Osmnáctiměsíční vojnu prožil v Levoči, i tam projevil organizační schopnosti a málem se nechal od vyšších vojenských pánů přesvědčit, aby si udělal vojenskou školu a zůstal na vojně. Podle Pamětí velice váhal, ale srdce ho nakonec přivedlo domů. Avšak doma byla nezaměstnanost, velká krize, ani Bureš ho zpátky nevezl, sám těžko přežíval. Otec chodil po výpomocích za jídlo, a když u obchodníka s obilím přehazoval metrovou vrstvu pšenice, aby nezatuchla, objevil se náhle ze Sobotky taxikář Jirků a otce tak jak byl, špinavý a bez košile, odvezl k Burešovi, kterého doktor právě odesílal do nemocnice s vytlačeným střevem. „Všechno tady je teď tvoje, Pepíku, i kdybych se nevrátil. Udělej něco

s krámem!“ Bureš trpěl a dlouho se nevracel. Pepík zatím přísným účetnictvím a tvrdým vymáháním dluhů vyvedl obchod z kritické ztráty a už tam zůstal až do konce války a pár let potom. Vedl obchod, dělal fotografické práce a šéf Bureš odcházel ráno s Roleicordem a psem na řemínku a s několika svítky filmů 6x9 v kapse dělat své nádherné snímky Sobotky a Českého ráje, večer promítal v kině a tam do toho zasvětil i „Pepíka“, který to pak dělal s ním či sám. Až pak po roce 1948 přešel jako vedoucí do nově budovaného obchodu železářství, elektry a stavebnin v Jičínské ulici, kde si velice porozuměl se starým panem Samšiňákem a jeho rodinou.

Ale zpět: v roce 1934 se oženil s Boženou Hejnovou, kvůli které nezůstal na vojně, hned jsem se narodil já a s lítostí potvrzuji, že to po řadu let byla doba čiré chudoby, někdy i bez jídla a ubohého bydlení – a vůbec nepřeháním. Matka chodila na výpomoc k sedláčkům a otec večer z obchodu od kuchařky Fanyanky přinesl v hrníčku trochu jídla pro mne. Zní to dnes nepravděpodobně. Při bydlení v jedné místnosti pod kostelem u Peteráčů začal otec pro továrničku pana Hlouška na Mladějově zhotovovat po nocích fotografie 30x40 pro jeho nejhezčí vyráběná alba. Pan šéf mu nejdřív zapůjčil, pak věnoval své obrazově nádherné negativy, když mu nemohl pomoci jinak, a otec si už krátce před válkou a i za války tak přivydělával. Brzo ráno mě s matkou vzbudili

Skupina soboteckých fotografů v Libáni v roce 1942, Josef Jindra první zleva, foto: J Samšiňák

a já obrazy před odchodem do školy pral ze sodové vody tradiční odkapávací cestou, vždy pětkrát. Byly toho stovky a stovky, já při tom usínal a nenáviděl je. Nebylo to ovšem denně. Pak také udělal z překližky dvě či tři misky 1x1 metr, vyvoskoval je, zvětšováky připevnil ke stropu, při dlouhých expozicích se ani dýchat nesmělo a on vytvářel metrové obrazy Českého ráje a Sobotky pro Burešovy výstavy. Když jsme se v roce 1943 jako sociální případ konečně přestěhovali do přiděleného slušného bytu v domě 216 na náměstí, okamžitě si vyhradil část pro temnou komoru. V tom roce se také narodil můj bratr Luděk a i jeho mnohem později čekalo podobné, ale už ne tak náročné odkapávání mokrych fotografií.

Kolem Bureše se po dlouhá léta vytvářela skupina náruživých fotografů-amatérů, přicházeli, diskutovali, radili se a otec byl mezi nimi. Na obrázku ze schůzky v Libáni stojí zcela vlevo. Pro fotografickou techniku v Sobotce ovšem znamenal mnohem více než pro tvorbu nových námětů. Na jejich vyhledávání neměl čas.

Obchodnická práce (smím-li to tak nazvat) byla samozřejmě prioritní. Dokonale se vyznal v sortimentu zboží i v účtování, uměl jednat s lidmi, vždy veselý a ochotný, snaživý zákazníka uspokojit. Ještě dnes s úsměvem vzpomíná slovnatý Hospodář na Šolcově statku na to, jak mu kdysi otec sehnal dětské kolo, které nebylo nikde k dostání. Takového si ho pamatují ještě dnes zbylí pamětníci. Humorista v práci, ale když pak vedl ten jmenovaný trojochod, přicházel domů s tváří zahalenou únavou a byl často dost nevlídný. I moje učivo ze škol raději samo ze stolu uteklo do brašny. Byl ovšem také velice tolerantní a dovolil, ať si žákovskou knížku podepisuji sám, když už jsem to začal. Ale to tak bývá. Doma buď psal a počítal něco do obchodu nebo psal pro hasiče, kde od konce války zastával funkci pokladníka či jednatele (měl skutečně krásný rukopis a sloh), lézt po žebříku moc neuměl. Ale jeden pamětník hasič vzpomíná, jak při funkci jednatele dopisová-

Josef Jindra st. a Jaromír Pažout – foto: Zogala

ním s prezidentem získal pro sbor peníze na látku na vycházkové stejnokroje. Ve funkci pokladníka sice dovedl přilákat peníze pro sbor, ale vše si pohoršil, když o merendě nechtěl vydat mimořádné prostředky na pitné občerstvení, protože se šetřilo na novou hasičskou techniku. Sám nekouřil a pil jen pivo. Při merendách seděl u pokladny, matka ve vypůjčené masce tancovala. Myslím, že byl opravdu vážený člen sboru. A jak píše František Staška, vypracoval v roce 1947 Požární plán města Sobotky a pak ho každoročně upravoval podle situace.

Největším „koníčkem“ v pozdním věku byla zahrada. Matka měla něco jako věnem Na Bořenových korec pole (0,28 ha), tehdy byl čtvereční metr za 60 haléřů, otec přemýšlel, co s tím a nakonec tam postupně založil zahradu a ještě později na přelomu padesátých a šedesátých let postupně a pracně postavil dům. O dobré zedníky tenkrát byla nouze, někteří po práci měli další šichtu 8 – 10 hodin, pracovalo se v noci při umělém osvětlení. Jako u nás. Otec se nadchl pro spolek zahrádkářů a intenzivně v něm pracoval, organizoval zájezdy a seznámil se ve Strážovicích se známým šlechtitelem Loudou. Že to přátelství bylo opravdové, potvrdil mi jeho syn, když jsem ve Strážovicích dělal reportáž pro turnovský tisk. Všechny obtížné a namáhané zahradnické práce už vykonával bratr, který v domě jistý čas s rodinou bydlel, než dostali v Mladé Boleslavi byt.

Otec nicméně na svou starou lásku – fotografii – nezanevřel a vedl školní fotografický kroužek. A znovu v souvislosti s fotografií: Před osudným rokem 1948 pan Zogala, sobotecký továrník s umělecky broušeným sklem, s jistotou pochopil, že bude muset zemi opustit, a požádal otce, aby mu udělal fotografie výrobků pro katalogy do zahraničí. Otec to u něho po nocích snímal s vypůjčeným šéfovým Roleicordem, vymýšlel oslnivé záběry, já u toho sem tam něco podržel a pak hotové fotografie pral (zase jich byly stovky) a měl radost, že se povedly. Když se pan Zogala po roce 1991 z Ameriky na čas vrátil, otce navštívil, vypravoval o svých investičních plánech pro Sobotku (nic se neuskutečnilo) a otce v zahradnickém úboru vyfotografoval i s kamarádem Jaromírem Pažoutem, také kdysi zdatným fotografem z Burešova kruhu. A tak tu fotku přikládám také.

Nedobře se vzpomíná na poslední léta života u kohokoliv, u otce obzvláště. Protože jsme byli všichni kolem něho ještě zaměstnaní a bydleli vzdáleně od Sobotky a matka by ho v nemoci nezvládla, krátce dožil ve zmíněné LDN v Mnichově Hradišti. Pohřeb byl v rodinném kruhu, jak si přál. Urna s jeho popelem se pak ukládala do hrobu na starém soboteckém hřbitově, čestnou stráž v nových uniformách drželo družstvo hasičů pod velením Františka Stašky.

Ing. Josef Jindra

DOKONALÁ SVATBA V PODÁNÍ LIBOŠOVICKÉHO OCHOTNICKÉHO SPOLKU LOS

Divadelní spolek LOS Libošovice odstartoval svoji činnost v roce 2013 francouzskou komedií Uděláte mně to znova. Nadšení z ochotnického divadla přinesl úspěch ve formě vyprodaných představení v Libošovicích i pozitivního hodnocení při představeních, které soubor absolvoval mimo své domovské jeviště.

Při otázce, jak vše vlastně začalo, je nutno dodat, že to není nic zvláštního. Partička u piva v restauraci Hotelu Český ráj v Libošovicích, trochu hecování, slovo dalo slovo a pár lidiček se domluvilo. Hostinský Jiří Pošepný, který má dlouholeté zkušenosti s ochotnickým divadlem, se se zápalem ujal své role režiséra. Přišlo září a s ním první čtená zkouška souboru. Tím byla tradice ochotnického divadla v Libošovicích opět obnovena souborem pod názvem LOS Libošovický Ochotnický Spolek. Je rovněž třeba podotknout, že ochotnické divadlo mělo v Libošovicích již v minulosti svou dlouholetou tradici pod režisérským vedením pana Květoslava Fryšného. Činnost tehdejšího divadelního spolku byla z důvodu rekonstrukce hospody přerušena a k obnově její činnosti po ukončení rekonstrukce již nedošlo. Ochotnické divadlo v Libošovicích se tedy zhruba po třiceti letech vrátilo a navázalo na tuto dlouholetou tradici.

Od roku 2013 po dobu čtyř let fungoval tento ochotnický spolek pod zastřešením obecního úřadu v Libošovicích. V lednu 2017 byly zahájeny činnosti k oficiální registraci a dnem 10. 3. 2017 vzniká nová samostatná společnost Libošovický Ochotnický Soubor, jejímž účelem a po-

sláním je rozvíjet činnost ochotnického divadla, pořádání divadelních a hudebních představení a s tím spojených aktivit. Na podporu činnosti spolku a vlastní správu je možné získávat sponzorské dary od právnických a fyzických osob, získávání grantů a dotací od obecních, krajských a státních orgánů.

Divadelní spolek LOS při realizaci svých vystoupení úzce spolupracuje s řadou dalších divadelních spolků jako třeba z Vysokého nad Jizerou, Libice a Červeného Kostelce.

Od svých začátků má Libošovický Ochotnický Soubor LOS na kontě již několik divadelních sezon a s nimi i úspěšné nastudování a prezentaci mnoha divadelních představení jak na domovské scéně v Libošovicích, tak i na výjezdních představeních v Podúlsí, Újezdě pod Troskami, Karlštejně, na Bezdězu, ve Vysokém nad Jizerou, v Roztokách u Semil, Dolním Bousově, na hradě Košumberk, v Miletíně a dalších místech.

S nastudováním aprílové komedie Babička v trenkách se soubor rovněž zúčastnil krajské postupové přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla v Červeném Kostelci.

Jak bylo již dříve řečeno, má za sebou Libošovický Ochotnický Spolek již několik úspěšných sezon: rok 2013 francouzská komedie Uděláte mně to znova?, rok 2014 pohádková komedie Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert, rok 2015 komedie Babička v trenkách aneb Aprílová komedie, v roce 2015 měla premiéru ještě veselohra Charleyova teta, rok 2016 Hrátky s čertem.

V závěru loňského roku, 27. prosince 2017, divadelní spolek předvedl premiérové představení – komedii Dokonalá svatba. A jak to dopadlo? Samozřejmě opět na výbornou!

Jitka Hauerová
(Ilona Jalovecká)

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY

Děti ze třídy Broučků u krmítka – v úterý 23. 1. 2018 se děti ze třídy Broučků vydaly s plnými batůžky kaštanů a semínek slunečnice do lesa pod Humprechtem. Děti kaštiny na podzim pilně sbíraly, aby mohly zvířátka v zimě nakrmit. Ráno napadl nový sníh, tak děti pozorovaly stopy ptáčků a zvířátek. Do školky se vracely s dobrým pocitem, že zvířátka nebudou mít hlad.

Kolektiv učitelek Mateřské školy foto: H. Reslová

LYŽAŘSKÝ VÝCVIK PŘEDŠKOLÁKŮ

Předškoláci ze třídy Sluníček a Včeliček ve druhém lednovém týdnu jezdili do lyžařské školy ve Ski areálu Máchovka v Nové Pace.

První den počasí připomínalo spíše jaro, ale už ten následující se ochladilo a začalo sněžit. Tím se podmínky pro lyžování hodně zlepšily. Instruktoři si děti rozdělili podle úrovně lyžařských schopností, několik z nich dokonce na lyžích stálo poprvé. Zkušení a trpěliví instruktoři se celý týden všem dětem naplno věnovali, a to nejenom na svahu. Děti dělaly každým dnem velké lyžařské pokroky.

Týden utekl jako voda a děti se už těšily na pátek, kdy se na ně přijeli podívat fanoušci z řad rodinných příslušníků. Při závěrečném slalomu někteří jeli pomaleji, jiní si asi představovali, že jsou závodníci světového poháru, ale nakonec si všichni přebrali diplom na stupních vítězů.

I když naše mateřská škola jela s dětmi lyžovat poprvé, věříme, že se z této „lyžovačky“ stane tradice. Děkujeme tímto všem ve skiareálu a v lyžařské školičce za profesionální, vstřícný a trpělivý přístup.

Hana Reslová a Veronika Macounová

ŠKOLNÍ STRÍPKY

KRAJSKÉ KOLO FLORBAL CUPU

Největšího úspěchu v historii florbalových soutěží dosáhli mladší žáci (6. – 7. ročník) ZŠ Sobotka, kteří v krajském kole florbal cupu obsadili 3. místo!!! To se hrálo ve středu 13. prosince

2017 ve sportovní hale ZŠ Strž Dvůr Králové nad Labem za účasti pěti nejlepších týmů z okresních kol. V minulosti se předchozím výběrům podařilo dostat třikrát až do krajského finále,

tam však byla dosud nejlepším umístěním pátá příčka.

Úvod turnaje přitom nenasvědčoval tomu, že bychom se měli tentokrát dočkat lepšího umístění. První dva zápasy totiž kluci prohráli, byť těsně (se ZŠ Bezručova Hradec Králové 0:1 a se ZŠ

a MŠ Hronov 0:2). Třetí zápas ve skupině se však chlapcům vydařil a po velice dobrém výkonu porazili 2:0 ZŠ Františka Kupky Dobruška. A vzhledem k tomu, že byl průběh turnaje velice vyrovnaný a ve skupině skončila řada duelů remízou, měli jsme v posledním zápase turnaje vše ve svých rukou. Na chlapcích byla vidět obrovská touha, bojovali o každý míček a toužili obsadit jednu z medailových pozic! Do utkání se ZŠ R. Frimla Trutnov vstoupili skvěle a vedli dokonce 2:0, což by jim v té chvíli zajistilo 2. místo v turnaji. Soupeř však ještě do poločasu snížil a v druhé půli skóre v závěru vyrovnal.

Kluci byli v první chvíli zklamaní, ale to je přešlo při slavnostním vyhlášení konečných výsledků, když jim na krk pověsili bronzové medaile. Nejlepším střelcem týmu se stal se třemi vstřelenými brankami Martin Grunt ze 7. A. Klukům za výbornou reprezentaci školy děkujeme a gratulujeme ke skvělému výsledku!

Přehled výsledků:

	Týmy	1.	2.	3.	4.	5.	Skóre	Body	Umístění
1.	ZŠ R. Frimla Trutnov		1:2	3:3	3:3	2:2	9:10	3	4.
2.	ZŠ Bezručova H. Králové	2:1		2:0	0:0	1:0	5:1	10	1.
3.	ZŠ a MŠ Hronov	3:3	0:2		1:1	2:0	6:6	5	2.
4.	ZŠ F. Kupky Dobruška	3:3	0:0	1:1		0:2	4:6	3	5.
5.	ZŠ Sobotka	2:2	0:1	0:2	2:0		4:5	4	3.

Naši školu reprezentovali: Štěpán Horčíčka, Tomáš Karban (7. A), Filip Novák, Adam Sucharda, Jakub Šourek (6. B), Tomáš Kuchař, Radek Průša, Tomáš Mikuláš Borovička, Martin Grunt, Adam Rejzek, Petr Souček (7. B). *Radek Štaff*

ŠKOLNÍ ŠACHOVÝ TURNAJ

Ve čtvrtek 30. listopadu 2017 se konal ve školní knihovně šachový turnaj. Hlavním rozhodčím soutěže byl Petr Pipek a na správný průběh hry dohlíželi i vedoucí šachového kroužku Lubomír Martínek a Oldřich Krofta. Hrál se na devět kol i s přestávkami. Po odehrání posledního kola vytvořil hlavní rozhodčí výsledkovou tabulku a šly se vyhlášovat konečné výsledky. V kategorii mladších žáků zvítězil Matěj Konečný (3. A), kategorii starších žáků ovládl Josef Blažej (7. A), který se stal i celkovým vítězem turnaje. Všichni si odnesli drob-

né ceny, ti nejspěšnější i diplomy a vítězové obou kategorií i putovní pohár. Turnaj jsme si všichni velmi užili a je jedno, kolikáté místo jsme v něm obsadili. Pokud byste chtěl někdo hrát šachy, přijďte se za námi podívat do našeho šachového kroužku. Koná se vždy v úterý a pátek od 14:00 do 16:00 hod. ve třídě 6. B. A to zcela zdarma!

*Oliver Pavel Ersten, 6. A
a Radek Štaff*

DĚJEPISNÁ EXKURZE DO TEREZÍNA

Ve středu 17. února 2018 jsme se konečně všichni dočkali dlouho očekávané exkurze do Terezína, kam nás vyvezla paní učitelka Kozáková s panem učitelem Munzarem. Po celou dobu naší a celkem dlouhé cesty autobusem všude přšelo, ale v Terezíně našťastí po našem příjezdu padal sníh, takže bylo celkem ideální lednové počasí.

Jako první jsme měli zajištěný program v Muzeu ghetta, kde jsme přibližně hodinu a půl poslouchali velmi zajímavý výklad, který doprovázely ukázky z různých rozhovorů s pamětníky. Myslím si ale, že pro nás všechny byly daleko zajímavější videozáznamy, které vznikly v roce 1944, tudíž byly autentické. Tyto záběry ukazovaly podobu ghetta těsně před příjezdem Červeného kříže, který měl přijet zkontrolovat podmínky, ve kterých tam vězni žili. Aby náš pan průvodce věděl, že zaručeně posloucháme, ptal se nás průběžně na naše postřehy, názory, myšlenky, které často nebyly úplně přesné a jasné. Myslím si ale, že on pak s ohledem na náš věk nám s úsměvem všechno ochotně do posledního detailu popsal a vysvětlil.

Pomalu jsme se ani nestihli nasvačit a už přiběhli další dva průvodci, se kterými jsme už rozdělení na dvě skupinky pokračovali v prohlídce muzea. Každý z nás dostal krabičku se sluchátky, která sloužila vlastně jako rádio, abychom pana průvodce všichni dobře slyšeli. Hned v druhé místnosti, kterou jsme procházeli, jsme se setkali se španělskými turisty, takže valná většina z nás chvílemi nevnímala náš výklad v češti-

ně, ale snažili jsme se porozumět té, pro nás absolutně neidentifikovatelné řeči – španělštině. V té samé místnosti byly na zdech přibity cedule, na kterých byla napsána jména dětí, které zde zemřely. Jsem si jistá, že tam nebyla zapsána všechna jména, jelikož obětí z řad dětí bylo daleko více. U několika jmen jsem si také podle data narození spočítala, kolik jim přibližně bylo v době jejich smrti, a nutno konstatovat, že to bylo vážně smutné. Na stěnách podél schodů jsou vyvěšeny obrazy od někdejší dětské obyvatelky ghetta. Ani byste nevěřili, jak moc ty obrázky dokážou zapůsobit na psychiku člověka.

Potom jsme si prošli všechna stanoviště, která jsou v Terezíně v rámci vzpomínky na holokaust zřízená. Podívali jsme se do bývalých Magdeburských kasáren, kde bylo v rámci expozice vytvořeno obvyklé bydlení lidí žijících v ghettu. Musím se přiznat, že mi v té místnosti nebylo moc dobře. Vlastně jsem se zapomněla zmínit o tom, že skoro v každé místnosti se nacházely kufry s čísly namísto jmen, to byla velmi oblíbená nacistická praktika – udělat z člověka, v našem případě z Žida, podle norimberských zákonů pouze číslo. Bylo pak logicky snazší je posílat do transportů a následně potom do plynu... Zvládli jsme projít ještě márnici, modlitebnu a krematoria, ale obrovskou nevýhodou bylo to, že nás tlačil čas, takže jsme si nemohli prohlédnout všechno, co by nás zajímalo tak dopodrobna, jak bychom chtěli.

Krátce po návštěvě krematoria, které bylo naší poslední zastávkou, jsme se rozloučili s naším panem průvodcem a nastoupili zpátky do autobusu a během chvíle už jsme zase stáli před autobusem a vydali se navštívit tzv. Malou pevnost, ve které bylo během druhé světové války zřízeno vězení, jež sloužilo k umístování vězňů jak z ghetta, tak například z pražského gestapa. I když by se mohlo zdát, že zdejší podmínky připomínaly koncentrační tábor, není to tak. První velkou výhodou oproti jiným táborům bylo to, že Terezín nebyl vybudován jako koncentrační tábor, ale jako vojenská pevnost již v 18. století, a tak budovy nebyly ze dřeva, ale z cihel, což byla velká výhoda. V zimě tam nebyla zima, protože velké množství lidí, kteří byli vězněni v jednom baráku, tam dokázalo vzduch vlastními těly ohřát. V létě tam zase nebylo horko, protože domy byly zděné. Můj největší zážitek z Malé pevnosti (a nejen můj) je půlkilometrová procházka tmavou podzemní chodbou, i když je pravda, že tam byla docela zima.

Všichni jsme se konečně naskládali do autobusu s přibližně půlhodinovým zpožděním oproti plánovanému odjezdu. Myslím si, že všichni jsme byli po tak nabitěm dni řádně unaveni, a tak jsme ocenili příšeří autobusu, kde se dalo krásně spát. Ze všech exkurzí, které jsem se školou navštívila na mě tato nejvíce zapůsobila a doufám, že v příštím roce navštívíme Lidice.

Lucie Schönová, 8. A

KARNEVAL NA TÉMA „POHÁDKY VÁCLAVA ČTVRTKA“

Tak jako každý rok konal se i letos karneval, který pořádali žáci 9. ročníku. Na jeho přípravě jsme začali pracovat na přelomu září a října. Mám pocit, že nejsem sama, kdo si nebyl jist, jestli všechno stihneme a dobře naplánujeme. Ale myslím si, že se nám nakonec vše výborně povedlo. Moderátorkou karnevalu byla Eliška Šačirovičová, které patří asi největší dík (nebo spíš jejím hlasivkám). Jsem ráda, že jsme se na všem společně dohodli a pracovali jako tým. Pro děti byly připraveny nejrůznější soutěže, za které dostávaly různé ceny od našich sponzorů. Součástí našeho karnevalu byla i soutěž o nejlepší tanec a o nejlepší masku. V programu byla i oblíbená židličkovaná a další spousta disciplín. Dle reakcí dětí soudím, že se jim karneval líbil a užily si ho, stejně jako my. Moc děkuji učitelům, kteří nám poskytli čas na přípravu, mým úžasným spolužákům, kteří po celou dobu trpělivě spolupracovali, dětem, které se zúčastnily, a sponzorům, bez kterých by se karneval jenom těžko obešel. *Jana Matoušková, 9. A*

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA

Poločas je za námi. Předkládám vám krátké ohlédnutí za ním a také plány na poločas druhý. Tak tedy... letošní školní rok jsme začali s novými a staronovými posilami – Nikola Hovorková zpěv, Miroslava Mrkáčková housle, Jan Rýznar flétna, Hana Botková, František Komárek a Ivana Velebná kytary, Alena Dušková tanec a Eliška Frydrychová klavír. Příchod Elišky pro mě znamená dvojitou radost, protože to je moje bývalá žačka. Část nového týmu tvoří mladí, vzdělaní, začínající učitelé a s nimi přišla svěží energie a nové nápady. Spolu s kolegy Ondřejem Matějkou a Janem Karáskem nás na pobočce působí jedenáct a celkem vyučujeme na devět desítek dětí, z toho na hudebním oboru přes sedmdesát. Myslím, že se těmito počty a výborným zázemím v budově spořitelny blížíme malé hudební škole.

Přesto, že velká část učitelů je v Sobotce nová a určitou dobu trvá vzájemné seznamování s žáky, podařilo se nám v zimním čase připravit řadu vystoupe-

ní. Sbořeček vystoupil na Pivovarském náměstí v Hradci Králové na Vánočním jarmarku, který za účasti pana hejtmana pořádal Královéhradecký kraj, hráli jsme v knihovně, na náměstí v Sobotce, v Charitě v Libošovicích, připravili jsme tradiční Adventní koncert...

V současné chvíli máme za sebou pololetní přehrávky, kde každý žák zahrál nebo zazpíval jednu skladbu, a připravujeme program na druhé pololetí. Hned v polovině února vyjedou naši kytaristé společně s jičínskými na víkendové soustředění do Libuně, aby se připravili na KYTAROVÝ PODVEČER. Ten se bude konat 19. 2. v 17.00 v sále spořitelny v Sobotce. Během jarních měsíců proběhnou školní a okresní kola soutěže MŠMT, letos ve hře na dechové nástroje a ve zpěvu, a sobotečtí žáci se jich také zúčastní. Připravujeme se i na druhý ročník ZUŠ OPEN, který je letos plánován na 24. 5. 2018. Pokusíme se v rámci tohoto festivalu základních uměleckých škol navázat na velmi úspěšný koncert,

který se loni uskutečnil na Humprechti. A to není vše. V tříletých intervalech připravujeme rodinný koncert a letos na jaře nastane čas pro jeho třetí ročník. Na tomto koncertě vystupují sourozenecké dvojice, které k nám chodí nebo chodily a další rodinná uskupení. V jednání je účinkování učitelů a žáků na Noci kostelů v Sobotce a samozřejmě také přemýšlíme o programu k výročí založení republiky. Velkou radostí pro nás jsou naše letošní absolventky. Píle a výdrž, právě tak jako podpora rodičů, to je zlomek vlastností a zkušeností, které si naši žáci-absolventi bezesporu odnášejí do dalšího života. Letos máme v Sobotce čtyři. Ve hře na klavír se k závěrečné absolventské zkoušce připravuje Nikola Táborská, Lucie Reslová, Jana Matoušková a Veronika Ječná.

Toto jsou naše hlavní akce na druhé pololetí školního roku 2017/18. Mimo ně samozřejmě proběhne zápis pro nový školní rok a několik menších koncertíčků u nás ve spořitelně.

Děkuji za podporu a zájem o práci našich dětí. Není to samozřejmé.

Petra Matoušková

KNIHOVNA

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITA TŘETÍHO VĚKU V SOBOTCE JIŽ POTŘETÍ

Motto: „Výuka přichází za seniorem“

Studentky Virtuální univerzity třetího věku v Městské knihovně Fráni Šrámka začnou na začátku února navštěvovat již třetí semestr výuky.

Téma jarního cyklu přednášek zní **České dějiny a jejich souvislosti**, vý-

ukovým garantem je prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc. První z přednášek se koná **5. února od 9:30 hod.** v prostorách knihovny. Univerzita je stále otevřena i novým zájemcům, pokud si nejste jisti, zda je pro vás tento způsob studia vhodný, přijďte se jen podívat,

připojit se k účastníkům můžete i později.

Více o projektu naleznete na webových stránkách univerzity: www.e-senior.czu.cz, na webových stránkách knihovny: www.knihovnasobotka.cz, vaše dotazy ráda zodpovím i osobně. Všichni jste zváni.

PŘEDNÁŠKY SE SOCIÁLNÍ TEMATIKOU V SOBOTCE POKRAČUJÍ

Oč jsou tato témata bolavější, o to více by měla být v našem povědomí.

Po přednáškách, týkajících se domácího násilí a týraných dětí, se nyní paní lektorka, PhDr. Radka Vokounová, zaměří na oblast, která je v současnosti velice diskutovaná – **vyživovací povinnost** k nezletilým dětem, mezi manželi a ro-

diči a dětmi. Přednáška bude tentokrát vedena praktičtěji, po seznámení se zákonnými normami této povinnosti by se přednášející ráda věnovala konkrétním dotazům přítomných. Máte samozřejmě také možnost domluvit si na místě samostatnou konzultaci. Paní lektorka, která je nyní pracovnící Městského kulturního

střediska v Sobotce, dlouhodobě působila na pozici sociálního pracovníka Městské části Praha 15 a zároveň externě přednášela terénní sociální práci na Vysoké škole aplikovaného práva v Praze. Přednáška proběhne 22. února od 18:00 v Muzeu Fráni Šrámka v Sobotce.

Magdaléna Šrůtová, knihovnice

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Pověst o Malechovicích. Na námět Aleny A. Kyselo libreto napsal Petr Pešek, výtvarné zpracování Jaroslav Kunst. Pro Obec Libošovice a OSM vydala Gentiana Jilemnice 2017, 20 s. a obálka. ISBN 978-80-89527-50-5. Malechovice jsou čilá osada Libošovic. Stále se tam něco zajímavého děje. Jen stále nevěděli, jak vzniklo jméno jejich obce. I zapátrala v dávných pověstech Alena Anna Kyselo, na pomoc povolali přítele našeho kraje, nedávno zesnulého kulturního pracovníka z Tatobit Petra Peška, který námětu dal literární podobu – a mezi sousedy se v obci vyskytl i velmi dobrý kreslíř Jaroslav

Kunst. Spojili síly, libreto dostalo dnešní mládeži oblíbenou komiksovou podobu, pan Luboš Erben v jilemnické Gentianě ji promptně kvalitně vytiskl – a doplněk Starých pověstí českých byl na světě. Pan Alois Jirásek by měl radost. Pokud byste měli o knížku zájem, napište si o ni na adresu Knihovna Antonína Bocha, 507 44 Libošovice. A pokud navštívíte v knihovně nějaký kulturní pořad, možná vám jedna z hrdinek knihy, dívka Akinorev, krásně zazpívá.

Boleslavica '17. Vlastivědný sborník Mladoboleslava, roč. X. Vydalo Muzeum Mladoboleslava a Státní okresní archiv Mladá Boleslav 2017,

260 s. S obdivuhodnou pravidelností vychází každý rok těsně před Vánoce další ročník hodnotného vlastivědného periodika našeho kraje. Obsahuje 14 studií, článků a edic, které přibližují historii Boleslavska od pravěku do současnosti. Připojeny jsou výroční zprávy o činnosti kulturních zařízení v roce 2016, recenze regionálních publikací a podrobná bibliografie vlastivědné literatury Mladoboleslava za rok 2016. Recenzovány jsou i obě publikace ing. Lenky Mulačové o Dobšínu a Kamenici.

František Kutnar: Děkuji životu. Vzpomínky a zápisy českého historika. Editorka Hana Kábová. Ma-

sarykův ústav a Archiv AV ČR – Nakladatelství Lidové noviny 2017, 224 s. Významný český historik František Kutnar, rodák z Mlázovic, měl celoživotní krásný vztah k rodnému kraji. Dosvědčují to

i jeho nedokončené vzpomínky, které nyní vycházejí doplněné dalšími biografickými zápisky. Máme tak před sebou nejen poutavý pohled na vesnický život před sto lety, ale i záznam těžkých pod-

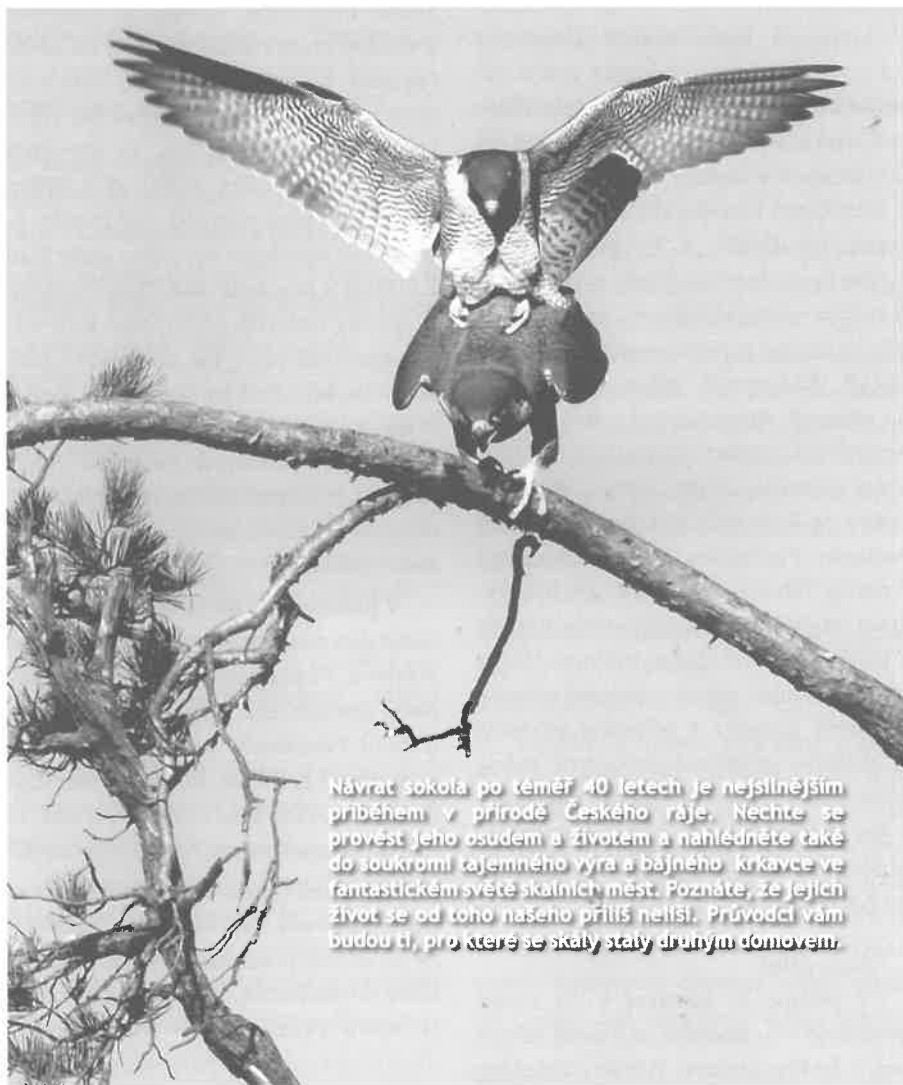
mínek práce historika v polovině 20. století. A vztah k Českému ráji naznačuje už autorova kresba Kostí na obálce i další jeho kresby a fotografie Kostí a Trosek v příloze. K. B.

V SOBOTCE SE 2. BŘEZNA 2018 USKUTEČNÍ KŘEST NOVÉ KNIHY

V závěru roku 2017 vydala Paměť Českého ráje a Podještědí, z.s., se sídlem v Turnově publikaci *Ptáci skalních měst Českého ráje – výra, krkavec, sokol*.

Již v prvních letech obnovy sborníku Od Ještěda k Troškám a zahájení činnosti tehdejšího sdružení Paměť Českého ráje a Podještědí jeho dřívější předseda, dodnes vzpomínaný prom. fil. Václav Jenšovský, usiloval o vydávání příležitostných regionálních publikací. Z důvodů ekonomických i jiných se tuto jeho vlastní vizi nepodařilo dlouho naplnit. Přesto se tohoto cíle podařilo alespoň zčásti dosáhnout díky uvedené publikaci, která vyšla v edici Vlastivěda Českého ráje. Jejími autory jsou ornitologové Dr. Zdeněk Mrkáček a jeho kolega Karel Broulík. Kniha není velká svým rozsahem, ale zaměřením a obsahem je nejspíše ojedinělá v rámci naší republiky.

Populárně naučný titul v rozsahu 80 stran s téměř 50 unikátními fotografiemi zájemcům přibližuje život ptáků skalních měst našeho kraje na příkladu výra, krkavce a sokola. Zabývá se jejich hlasovými projevy, hnízděním, potravou, kroužkováním i riziky, která ohrožují uvedené zvláště chráněné druhy. V knize je kromě jiného zachycen návrat sokola stěhovavého do Českého ráje téměř po 40 letech. Příběh návratu tohoto krásného dravce je podle autorů nejsilnějším známým příběhem v přírodě Českého ráje. Hlavním cílem publikace je upozornit na význam pískovcových skalních měst Českého ráje pro přírodu a krajinu nejen našeho regionu, ale celé naší vlasti. Jsou svébytným a jedinečným životním prostředím mnoha ptáků, ale i dalších živočichů.

Návrat sokola po téměř 40 letech je nejsilnějším příběhem v přírodě Českého ráje. Nechte se provést jeho osudem a životem a nahlédněte také do soukromí tajemného výra a bájněho krkavce ve fantastickém světě skalních měst. Poznáte, že jejich život se od toho našeho příliš neliší. Průvodci vám budou ti, pro které se skály staly druhým domovem.

Zdařilou grafickou úpravu knihy provedla Hana Grundová Srbová, jazykovou úpravu textů pak Mgr. Lenka Křížová, překlad cizojazyčného resumé obstaral Jiří Čihulka, kvalitní tisk zajistila tiskárna Unipress, s.r.o. Turnov. Kniha by nevyšla bez podpory celé řady partnerů. Mezi ně se také zařadily Lesy České republiky, s.p., hotel Štekl Hrubá Skála, Agroben s.r.o., Městské kulturní

středisko Sobotka, Kulturní a informační středisko Lomnice nad Popelkou. Křest knihy proběhne v Městské knihovně Fráni Šrámka v Sobotce v pátek 2. 3. od 18:00 hodin. Bude doprovázen promítáním vybraných snímků a poutavým vyprávěním o nelehkém životě výra, krkavce, sokola a dalších ptáků skalních měst našeho krásného kraje.

Redakce

BŘEZEN MĚSÍC ČTENÁŘŮ

Jako každý rok, i letos se sobotická knihovna připojuje k celostátní akci na podporu čtenářství: Březen měsíc čtenářů. Opět se v tomto měsíci můžete těšit na zajímavý program. Co vás tedy v březnu v knihovně čeká?

Hlavním tématem měsíce bude připomenutí výročí úmrtí Karla Čapka. V knihovně bude možné zhlédnout od počátku března do konce dubna výstavu **Život a doba spisovatele Karla Čapka**. S jeho osobností se návštěvník seznámí v mnoha rovinách – nejen v těch často citovaných, ale i v dalších, méně oficiálních, a to jednoduchou a přitažlivou formou. Vedle připomenutí autorova dramatického a prozaického díla známého a překládaného ve světě (*R.U.R.*, *Bílá nemoc*, *Válka s mloky...*) je na výstavě zpracována i jeho činnost novinářská, občanské postoje, přátelské a milostné vztahy, záliby... Koncem dubna je knihovně přislíbena návštěva ředitelky Památníku Karla Čapka, paní Kristiny Váňové, díky které nám byla výstava zapůjčena. Přesný termín besedy s paní ředitelkou bude oznámen dodatečně, sledujte, prosím, webové stránky knihovny a města a příslušné vývěsky. K dalšímu přiblížení osobnosti tohoto velkého spisovatele bude zájemcům z řad veřejnosti promítán dokumentární film *Čtnost ticha* z produkce Památníku Karla Čapka.

A co dále?

V **pátek 2. března** v 18 hodin proběhne v sobotické knihovně **křest nové knihy autorů RNDr. Zdeňka Mrkáčka a Karla Broulíka Ptáci skalních měst Českého ráje**. Publikace je výsledkem dlouholetého výzkumu, jejím cílem je kromě přiblížení života vybraných druhů i zdůraznění významu skalních měst jako unikátního a zachovalého přírodního prostředí.

Čtenářská dílna pro děti běží již druhým rokem, s dospělými a jejich oblíbenými knihami jsme se ale v knihovně ještě nesešli. Proto na **pátek 9. března**

vyhlášíme **Čtenářskou dílnu pro dospělé**. Vezměte svou rozečtenou knížku a přijďte v 18:00 hod do knihovny, budeme si společně číst, mluvit o knížkách a vzájemně si zajímavé tituly doporučovat.

Ve **čtvrtek 15. března** budeme cestovat, s paní Pavlou Bičíkovou navštívíme **Horní Dolpo – utajenou zemi Himaláje**. Dolpo je vzdálený a úžasný kout Himaláje, ležící na severozápad od Dhaulagiri. Pro obtížnou dostupnost se Dolpo nazývá Bo yul – Utajená země. Rozkládá se převážně v nadmořské výšce 4.000 až 6.000 m a je velmi řídko osídleno. Od Nepálu je odděleno vysokými horskými sedly (nad 5.000 m) a přechod této části Himaláje je fyzicky náročný. Díky tomu sem ještě neprošli turisté a „civilizace“. Lidé zde stále žijí odvěkým způsobem života. A do jejich obydlí jste srdečně přijímáni ne jako turisté, ale jako poutníci. Dolpo je jedno z posledních míst na naší planetě, kde můžete ještě poznat skutečný život nedotčený civilizací.

V **pondělí 19. března** navštíví sobotické děti paní spisovatelka a ilustrátorka **Andrea Popprová**. Nejprve si s žáky obou prvních tříd v knihovně popovídá o čem? Nechme si tuto informaci jako překvapení pro děti. Navštíví také Čtenářský klub, zde snad mohu prozradit, že mimo jiné usedne i do Křesla pro hosta.

V tomtéž týdnu, v **pátek 23. března** proběhne v sále sobotické spořitelny již sedmá přednáška z cyklu **Modrý krev Sobotecka**, věnovaná tentokrát **rodu Netolických a Kinských**. Více o tomto cyklu naleznete na jiných stránkách tohoto Zpravodaje.

Cyklus přednášek o zdravé výživě opět pokračuje, více o problematice **jarní očisty bylinami a stravou** se dozvíme díky přednášce ing. Dagmar Kozderkové, která proběhne v **úterý 27. března**.

Jako už tradičně, zapomnětliví čtenáři mohou během celého týdne bez obav ze sankcí do knihovny přinést knihy, které již měly být dávno vráceny, je vyhlášena čtenářská amnestie.

Od počátku března se opět rozeběhne každoroční burza knih vyřazených z fondu knihovny.

Nejen v březnu jste všichni zváni do knihovny.

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

- ☞ Petra Dvořáková: **Sítě**. Tři příběhy o tom, jak nízké sebevědomí ovlivňuje náš život. Jste ohroženi jen do té míry, do jaké sami sobě nevěříte.
- ☞ Karl Ove Knausgård: **Můj boj 1, 2, 3**. Přímočarý, upřímný a poctivý – ale také gigantický, kontroverzní a provokativní: těmito přívlastky je označován autobiografický román, který se kritika a média nebály prohlásit za literární událost 21. století.
- ☞ Petra Soukupová: **Nejlepší pro všechny**. Jak můžeme vědět, co je pro ostatní nejlepší, když sami být šťastní neumíme? Bravurní zachycení vyhoštěných rodinných vztahů a prožívání dětského hrdiny v okamžiku, kdy si uvědomuje svou bezmoc ve světě dospělých.

Naučná literatura

- ☞ Jan Hnízdil: **Příběhy obyčejného uzdravení**
- ☞ Miloš Kudweis: **Numismatika a notafilie**
- ☞ Tomáš Sedláček: **Ekonomie dobra a zla**
- ☞ Ladislav Zibura: **Už nikdy pěšky po Arménii a Gruzii**

SPORTOVNÍ RUBRIKA

MĚDOVÉ, NOTY, SILUETY A CESTY

Všesokolský slet je určitým vyvrcholením celoroční tělovýchovné činnosti sokolstva. Letošní, již XVI. všesokolský slet, se uskuteční u příležitosti 100. výročí vzniku samostatného Československého státu.

Za první sokolský slet je považována slavnost Sokola Pražského ze dne 18. června 1882. Tehdy na Střeleckém ostrově v Praze zacvičilo 696 cvičenců svou gymnastickou sestavu před zraky 2500 diváků. Za účasti Miroslava Tyrše pak Prahou prošel slavnostní průvod 1600 krojovaných sokolů. Akce se velmi zdařila, zúčastnilo se jí i mnoho zahraničních delegací. Stále početnější členská základna pořádala další slety v pravidelných intervalech. Tuto krásnou tradici přerušovaly jen války a změny politických režimů.

XVI. všesokolský slet se stejně jako v roce 2012 uskuteční v pražském Edenu, tentokrát ve dnech 1. – 6. července 2018.

V naší sobotecké sokolské jednotě probíhá nácvik následujících skladeb:

1. Měďové – skladba pro rodiče a děti – nacvičuje Jana Kubánková v této skladbě cvičí celkem 8 cvičenců, tedy 4 páry

Skladba je určena pro 2–5leté děti spolu s dospělým partnerem (rodič, prarodič). Základem je společná hra rodičů s dětmi, při které se děti učí rozvíjet základní pohybové vlastnosti, učí se zvládnout přiměřené pohybové do-

vednosti. Plně využívá náčiní, vyžaduje spolupráci dětí s dospělým i dokonalou souhru dospělých v jednom cvičebním celku. Plyšovou hračku medvídka využívá jako polštářek, který se dá sbalit a vložit do obalu se šňůrkami, aby ho rodiče mohli mít na zádech. Dětské písně o medvědech vedou děti k napodobování medvídat.

2. Noty – skladba pro předškolní děti – nacvičují Jana Kubánková, Štěpánka Kubištová, Alena Egrtová

v této skladbě cvičí celkem 3 celky po 8 dětech – jeden celek za TJ Sokol Sobotka, jeden za MŠ Sobotka a jeden za MŠ Markvartice

Veselá skladba se skládá z gumami pro předškoláky. Děti představují noty, gummy jsou jako notová osnova a cvičitelé houslový klíč. Děti na gumě skáčou, natahují ji a hrají si s ní. Velký důraz je kladen na rytmus a vzájemnou spolupráci.

3. Cirkus – skladba pro starší žactvo – nacvičují Jana Kubánková a Marta Kunstová

v této skladbě cvičí celkem 9 cvičenců (6 děvčat a 3 chlapci) v jednom cvičebním celku

Cirkus je skladba pro starší žactvo. Záměrem choreografie je, aby si žáci zatančili, bavili se a společně vytvořili na ploše zajímavé obrazce. Nechybí prvky gymnastiky, aerobiku, zvedačky,

žonglování. Diváky určitě upoutá cvičení chlapců, kteří zde předvedou mimo jiné stojky na hlavě, přemety stranou, kotouly letmo a společně s děvčaty spoustu tanečních vazeb. Děvčata se představí v prvcích sportovní i moderní gymnastiky, aerobiku.

4. Siluety – skladba pro dorostenky a mladší ženy – nacvičuje Jana Kubánková

v této skladbě cvičí celkem 24 cvičenek

Skladba Siluety se inspiruje novým moderním tanečním směrem Hoop dance, a to tancem s obručí. Hudební doprovod skladby je od pop-rockové skupiny Mandrage. Ve skladbě najdeme hned 4 písničky z jejich repertoáru, včetně neznámější „Hledá se žena“. Oblečení pro skladbu je zvolené s ohledem na cvičenky, a to ve fialové a růžové barvě.

5. Cesta – skladba pro ženy – nacvičuje Květa Hořáková

v této skladbě cvičí 9 žen

Skladba je určená pro ženy a seniorky na střihovou country hudbu a je rozdělena do tří částí. V první části jsou volné variace na country tance, ve druhé části je cvičení s šátkem a ve třetí části se využívá šátek s kuličkou, kde se uplatní kuželová technika. Úborem jsou černé kalhoty a červené nebo modré tričko, bílá sportovní obuv. Cesta,

proč právě cesta? Všechny jsme někde na cestě, cestě života. Každá z nás již po této cestě ušla nějaký kus a ještě nějaký kus zbývá. Všechny jsme se někde narodily a všechny se někam rády vracíme. A v neposlední řadě jsme všechny báječné ženské. A od toho se odvíjí i výběr písni pro tuto skladbu. (Veď mě dál, cesto má – Pavel Bobek, Divokej horskej tympián – Pavel Žalman Lohonka, Báječná ženská – Michal Tučný).

V dalších skladbách, kterými jsou V peřině (mladší žákyně), Děti, to je věc (mladší žákyně a žáci), Ženobraní (pro ženy), Borci (pro muže), Princezna republika (pro seniorky a seniory) a Spolu (společná skladba pro ženy a muže) sobotečtí sokolové nenacvičují, ale skladby budou předvedeny v programu XVI. všesokolského sletu v Praze.

Pokud si čtenář pomalu a pozorně přečte povídání o jednotlivých skladbách, je mu jasné, že jednotlivá vystoupení budou nejen pastvou pro oči a jakousi oslavou pohybu, ale budou také nádherným kulturním a hudebním zážitkem. Vždyť jména autorů či interpretů doprovodné hudby, jako např. Bedřich Smetana, Jaromír Vejvoda, Karel Hašler, Jaroslav Uhlíř, Karel Svoboda, Michal Tučný, Ivan Mládek, Michal Kocáb, Karel Černoch, či skupiny Čechomor, Chinasaki a Elán, hovoří samy za sebe.

Nácvik skladeb pro všechny cvičence je velice náročný, je nutná velká soustředěnost a hromada času. Každý si musí zapamatovat přesné pohyby podle hudby, nesmí udělat chybu. Jakákoliv chyba pak „rozbije“ choreografii celku. Bez nekonečného elánu a nadšení cvičenců i cvičitelek to nejde, vždyť se nejedná o pouhé „zacvičení si“, ale na cvičence jsou kladeny opravdu vel-

ké nároky na volný čas, energii a hlavně i na peníze. Před nadšenými cvičenci stojí secvičné, župní slet, krajský slet, každý si musí zaplatit cvičební úbor, ubytování a stravování v Praze.

Každý se nácvikům sletových skladeb věnuje po své práci, ve svém volném čase a bez jakéhokoliv nároku na finanční odměnu, ba právě naopak. Já osobně před takovými lidmi hluboce smekám a jsem moc ráda, že taková lidé ještě jsou.

Ilona Jalovecká

Pokud vás dnešní povídání o sletových skladbách zaujalo a máte zájem je vidět ve skutečnosti, máte několik možností:

Župní slet v Jičíně 26. 5. 2018

Dětský den v Sobotce 27. 5. 2018

Krajský slet v Hradci Králové 2. 6. 2018

FLORBAL HÝBE SOBOTKOU

Florbal – populární kolektivní halový sport, kterému se věnují hlavně muži, ale samozřejmě nechybí také ženská družstva.

Základní sestavu tvoří 5 hráčů v poli a brankář. Hráči při hře používají speciální florbalové hole (tzv. florbalky) a snaží se vstřelit protivníkovi gól. Není přípustné hrát holí nad úroveň kolen. Míčček lze odehrát nebo zpracovat i nohou, ale vstřelení gólu kopnutím je porušením pravidel. Brankáři žádnou hůl nepoužívají, chytají pouze svým vlastním tělem, zejména rukama a nohama. Hra hlavou nebo rukou je zakázaná, stejně jako výskok.

Hraje se na hřišti 40×20 metrů, které je ohraničeno 50 cm vysokými zaoblenými mantinely. Ve hře jsou většinou tři útočníci a dva obránci. Branky jsou 160 cm široké, 115 cm vysoké, hluboké 65 cm v dolní části a 40 cm v horní části. Hraje se na 3×20 minut, přestávky mezi třetinami jsou 10 minut. Každá třetina začíná vhadzováním na středovém bodě.

Tolik ze základních pravidel hry a podívejme se ještě trochu do historie tohoto oblíbeného a stále populárnějšího sportu.

Za „rodiště“ florbalu je všeobecně považována Skandinávie, ale málokdo ví, že původně florbal vznikl ve Spojených státech amerických v továrně na plasty Cosom, ve státě Minneapolis. Zdejší dělníci si vyrobili již v roce 1958 plastické hokejky, kterými ovládali míček. Tehdy nově zrozená hra dostala název floorhockey. Po příchodu do Evropy byl puk brzy nahrazen míčkem z umělé hmoty. Nový sport – floorball – se začal hrát začátkem 70. let ve Švédsku hlavně na školách. Tehdy se ještě hrálo na malé branky bez brankáře.

Hra se brzy zpopularizovala a po celé Evropě začaly vznikat jednotlivé kluby. První mistrovství Evropy (mužů) se konalo v roce 1994 v Helsinkách za účasti osmi týmů různých zemí. Florbal je už šest let po sobě nejrychleji se rozvíjícím sportem v republice.

V Čechách v současnosti hraje přes pět set družstev. Důležitým krokem bylo zakládání florbalových týmů ve školách. Tím se ve velké míře dostal florbal do povědomí spousty dětí a jejich rodičů. Začaly vznikat školní týmy a školní ligy.

Popularita florbalu po celém světě stále roste, a tak se stal určitým fenoménem i tady u nás v Sobotce.

V sobotecké základní škole se hraje florbal přibližně už deset let. Sportovní kroužek florbalu, který vede Radek Štaff, hospodář a volnočasový pedagog, registruje něco přes 80 dětí. Malí sportovci jsou rozděleni do pěti věkových kategorií – 2. – 3. třída (18 dětí), 3. – 4. třída (18 dětí), 4. – 6. třída (19 dětí), 6. – 7. třída (12 dětí) a 7. – 9. třída (15 dětí).

„Když si vezmete, že škola má celkem 365 dětí, tak si lehce spočítáte, že skoro jedna čtvrtina žáků hraje florbal,“ s úsměvem dodává Radek Štaff.

Se školním florbalem jsem však ještě neskončila a snažila jsem se nakouknout ještě více do hloubky. Každý rok se škola účastní 2 turnajů v rámci Asociace školních sportovních klubů a jednoho turnaje České florbalové unie pro žáky I. stupně.

V letošním školním roce mladí florbalisté sklídili řadu úspěchů. V „Poháru ZŠ ve florbalu“ (pro I. stupeň ZŠ) se umístili na 2. místě v okresním kole. Dařilo se i starším hráčům. V turnaji pořádaném

Asociací školních sportovních klubů žáci 8. – 9. tříd (kategorie IV) obsadili v okrskovém kole 3. příčku. Žáci 6. – 7. tříd (kategorie III) získali prvenství v okrskovém i okresním kole a probjovali se až do kola krajského, kde jim rovněž patřila 3. příčka. Krajské kolo turnaje se konalo 13. 12. 2017 ve Dvoře Králové nad Labem.

„Byl to doposud nejlepší výsledek našich žáků v historii florbalových turnajů,“ hrdě dodal Radek Štaff.

Chtěla jsem však vědět, co asi stálo za takovými krásnými výsledky, a tak jsem se vyptávala dál.

„Kluci 6. – 7. tříd spolu v této sestavě hrají už třetím rokem a to je určitě znát. Jsou skvěle sehraní. Velmi důležitým faktorem byla vyvážená obrana a útok. Před tím se kluci projevovali především jako individualisté, ale konečně se zdokonalila i obrana,“ vysvětloval Radek Štaff.

Přátelská utkání sobotečtí sportovci sehrávají také s Dolním Bousovem. Jedná se většinou o kategorie menších dětí, protože ty ještě moc významnějších a postupových soutěží nemají.

„Dolní Bousov hraje Ligu volnočasových klubů a někdy nás prosí o „hráčskou posilu“. Dost často jezdí pomáhat Jiří Zmatlík z 8. třídy, v poslední době se připojili Martin Grunt a Vojta Rejzek ze sedmičky a Adam Bárta také z osmičky. Za mladší kategorii pak jezdí Matěj Boček ze čtvrtého ročníku,“ doplnil Radek Štaff.

Chvilí jsme si ještě povídali o trénincích, které jsou každý týden jednu hodinu, o dalších plánech, o výhledech na další nejbližší období. Na závěr se mi moc líbila slova trenéra Radka Štaffa, která by měla být i určitým mottem pro mladé sportovce:

„Nejde o vítězství za každou cenu, je to jen o radosti ze sportu. Vždycky dětem říkám, hlavně si tu hru užijte a nenechte se otrávit, nikým a ničím.“

Tím jsem ale florbal neopustila, a popovídala jsem si s jedním „šestáčkem“, který je úspěšným hráčem florbalu. Je jím **Jakub Šourek (12 let)**.

Jakub hraje florbal už od 1. třídy. Nejdříve hrál ve školním kroužku, ve 3. třídě začal hrát i za sobotecký Sokol. Zkrátka, Sokolu chyběli hráči, a tak Kuba podle potřeby zastupoval. Neměl ani problémy s tréninky, ty byly jen v úterý a v pátek, takže se vše dobře zvládalo.

Co Jakuba k florbalu přivedlo?

„Chtěl jsem hrát hokej, ale moc jsem neuměl bruslit. Bavila mě hra s hokejkou a pukem,“ vysvětlil Kuba.

Dnes je Jakub registrovaným hráčem TECHNOLOGY FLORBAL MLADÁ BOLESLAV, věkové kategorie mladší žák. Do Mladé Boleslavi ho přivedl Jirka Zmatlík ze Sobotky, který tehdy z Jičína přestoupil do Mladé Boleslavi a začal tam hrát závodně. Rozhodování netrvalo dlouho. Jakub vyrazil do Mladé Boleslavi a po dvou měsících pilného tréninku hrál svůj první zápas za Boleslav. Dnes už je rok registrovaným hráčem, jezdí na tréninky 4x týdně, každý trénink trvá přibližně 1 hodinu a 45 minut. Sportovci však „nelenoší“ ani o prázdninách.

„O prázdninách jsou někdy tzv. campy a soustředění, což jsou něco jako příměstské tábory. Celý den probíhá fyzická příprava, doplňující hry, při kterých si zdokonalujeme hru,“ vysvětlil Jakub.

Zápasy se hrají v sobotu nebo v neděli, takže Kuba nemá skoro žádný víkend celý volný.

„Každá kategorie má dva týmy. Tým A, kde jsou ti lepší hráči, a tým B, kde jsou hráči horší,“ dodal Jakub.

Já na Jakuba prozradím, že hraje za tým A kategorie mladší žáci, ale jezdí hrát dokonce za žáky starší, tým B. – A proč by ne, vždyť Kuba opravdu umí.

Na závěr ještě malý dodatek – Jakub má na svém dresu (dresy si všichni kupují sami) nejen své příjmení, ale své šťastné číslo 33, které si sám vybral. Hra ho moc baví, florbalu se rozhodně chce věnovat dál a my mu rozhodně držíme palce !!!

Něco málo prozradím i na výše jmenovaného **Jiřího Zmatlíka (14 let)**, který také „zastupuje“ florbalovou Sobotku v Mladé Boleslavi.

Jirka začal s florballem na sobotecké základní škole už v 1. třídě. V 7. třídě začal hrát v Mladé Boleslavi, ale byl také současně aktivním hráčem školního florbalového týmu. Jeden den měl v Mladé Boleslavi volno, a tak bez problémů stíhal trénink v Sobotce.

Výběr tohoto sportu nebyl od Jirky nijak cílený – ve škole byl florbalový kroužek, hráli tam kamarádi a on to chtěl zkusit. Zkusil to a bylo rozhodnuto...

V Mladé Boleslavi je Jirka už druhým rokem. Dvouhodinový trénink má 4x týdně. Každodenně je na tréninku starších žáků přibližně 20 hráčů, kteří „do-

stávají pořádně do těla“. Nejdříve přijde na řadu rozběhání (rozehřátí), pak se skáče „panák“ (výskoky s tleskáním), při kterém vždy jeden z týmu předcvičuje, a poté „Abeceda“.

Samozřejmě jsem nevěděla, co se pod „Abecedou“ skrývá, a tak jsem dostala krátké vysvětlení – např. lifting (rychlá chůze, při které musí být vždy jedna noha na zemi), skipping (tzv. vysoká kolena), zakopávání, předkopávání, cval bokem, cval bokem s pletením nohama („vánočka“), povýskoky („Karkulka“). V další části tréninku nacvičují „střelbu z první“, „střelbu zápěstím“, nahrávky a další techniky.

„Starší žáci ještě nechodí do posilovny, to až dorostenci. Na tréninku v té první části téměř za každého počasí běháme půl hodiny venku, a to je skvělé,“ doplnil Jirka.

Každý sudý týden v sobotu nebo v neděli jsou zápasy, každý lichý týden pak zápasy dorostu B. Jirka si tedy volných víkendů doma moc neužije.

Sportu a zlepšování fyzické kondice se starší žáci věnují i o prázdninách – celé prázdniny jsou tréninky.

„Ve volném čase, tedy mimo tréninky, jsme měli rozpis fyzické přípravy. Dostali jsme tabulku, do které jsme si zapisovali kliky, přeskoky přes švihadlo a sprint 10x10 metrů. Přeskoků jsme museli zvládnout minimálně 100 každý den,“ vysvětlil Jiří.

A poslední největší úspěchy?

Nádherné 3. místo v kategorii starších žáků na PRAGUE FLOORBALL CUP (PFC), kde hrálo 20 týmů v dané kategorii.

Snad ale opravdu největším úspěchem bylo rovněž 3. místo (ze 40 zúčastněných týmů), ale tentokrát na mezinárodním florbalovém turnaji HUMMEL CUP v Brně na podzim loňského roku. Gratuluje me !!!

Také na Jirku ale něco prozradím. Po víkendu se mu moc na trénink nechce, ale když přijde do haly a začne trénovat, je nadšený a „jde znovu do toho“. Florbal a Jirka se od sebe nedají oddělit, jsou už srostlí a patří k sobě. Jirko, jen tak dál, drž se !!!

S florbalovými hokejkami potkává hráče i před soboteckou sokolovnou. Šla jsem si ještě pro pár informací k Jaroslavu Šlechtově, starostce místní Tělocvičné jednoty Sokol.

„Ano, florbal hrajeme. V současnosti máme 24 členů ve třech věkových kategoriích,“ upřesnila Jana Šlechtová.

Tréninky probíhají 1x týdně a případní zájemci se ještě stále mohou přihlásit.

O loňském vynikajícím úspěchu mladých florbalistů byli čtenáři Zpravodaj Šrámkovy Sobotky informováni. Letos v únoru mladé sportovce čekají župní přebory. V případě úspěchu sokolové postoupí do vyšších kol. Rovněž s o výsledku dočtete v dalším čísle ZŠ. Teď už budeme jen fandit a fandit.

Ilona Jalovecká

SPOLEK PŘÁTELÉ MARKVARTICKA BILANCUJE ...

Jen v krátkosti shrnujeme pohled kulturních a společenských akcí v uplynulém roce, abychom poté přiblížili připravované akce. Již tradičně proběhla na začátku roku 2017 přednáška na historické téma, o poznatky se s námi podělili pan Miroslav Bartoň a pan Josef Jirků. V březnu byl Spolkový ples. O Velikonocích proběhlo krásné setkání, takové mezigenerační. Děti z markvartické mateřské školy si připravily hrané pásmo. Odpoledne pokračovalo vyprávěním pana Bartoně, který zavzpomínal, jak se koledovalo

za dob jeho mládí. Přišli jsme na to, že tradiční venkovské zvyky se nám už vytratily. V květnu jsme se přidali k celorepublikové akci a uspořádali jsme v našem kostele Noc kostelů. O vystoupení mladé umělkyně Karolíny Žmolíkové jsme Vás informovali v červnovém ZŠS. Na konci května jsme se účastnili vyhlášení soutěže veřejných sbírek Máme vybráno. Po letních prázdninách proběhl v říjnu první hudební koncert v kostele sv. Jiljí. Mimořádně kulturně podané byl adventní čas. Na začátku prosince jsme společně s dětmi z mateřské

školy rozsvítili vánoční strom na náměstí. Krásné a pečlivě připravené pásmo vánočních písní a koled zahřálo přítomné. A první sněhové vločky padající na právně zamrzlé kaluže byly známkou nastávajícího vánočního období. Odpoledne pokračovalo otevřením mimořádné výstavy. Manželé Nierostkovi uspořádali výstavu jejich sbírky betlémů. Ze Skušiny se betlémy přesunuly a poprvé bylo možné je zhlédnout v obecní roubené chalupě na návsi. Atmosféra byla úplně kouzelná, vonělo napečené tradiční pečivo místních hospodyněk, vánočk

a na kamnech, v nichž praskal opravdový oheň, se ohříval sladký punč a svařené víno. Vánoční atmosféra naplnila nás všechny, v chalupě jsme se zdrželi a dlouze povídali. O třetí adventní sobotě byl v kostele předvánoční koncert skupiny Vocalica. Štědrý den s tradičním vystoupením našich nejmenších jsou chvíle, které jsou pro nás všechny nezapomenutelné.

A co spolek připravuje na rok 2018?

Chtěli bychom mnoho kulturních akcí zopakovat.

Další přednáška na historické téma už proběhla (28. 1.), pan Jirků opět vyprávěl nové markvartické příběhy. V březnu (10. 3.) chystáme 2. spolkový ples, v dubnu (14. 4.) je připraven jarní koncert ZUŠ z Jablonce nad Jizerou, jistě u nás proběhne další Noc kostelů (25. 5.) Na podzim vzpomeneme výročí vzniku samostatného československého státu a nastane adventní čas.

Kromě kulturních akcí zástupci spolku aktivně a odpovědně shromažďují informace a připravují podklady k dotačním titulům, a to ve spolupráci s obcí. A v čem jsme byli úspěšní? Je podána žádost o zařazení obnovy kostela sv. Jiljí do Programu záchrany architektonického dědictví, už od září. A nejdéle v březnu letošního roku budeme mít zpětnou vazbu z Ministerstva kultury ČR, zda budeme či nebudeme finančně podpořeni. Přejeme si, abychom vám mohli někdy příště napsat, že oprava kostela v Markvarticích může být zahájena. Přejte si to také, pomůžeme dobrému výsledku.

Jedním z dalších témat loňského roku pro nás byla příprava opravy hodin v našem kostele a s ní související otevřená veřejná sbírka, účast v soutěži veřejných sbírek Máme vybráno a vynikající vysoutěžené třetí místo spojené s finanční odměnou. Je pro nás také milou povinností informovat o stavu finančních prostředků. Ke konci roku jsme díky všem darům občanů a firem dosáhli ve sbírce částky 297 tis. Kč. Bohužel ale hodiny v roce 2018 se opravovat nezačnou, sice z příčin, které nemůžeme ovlivnit, ale mrzí nás to. Důvod a vysvětlení je jednoduché. Pan Petr Skála, orlojník pražského orloje, který bude kostelní hodiny u nás opravovat, má na celý rok 2018 dohodnutou velkou zakázku opravy Staroměstského orloje. Vězte, milí přátelé, po Praze budou na řadě Markvartice, Je pro nás téměř

neuvěřitelné, že takový odborník bude pracovat pro naši malou obec. V současné době je již ukončeno výběrové řízení, opravených hodin se tedy dočkáme jen o rok později, v roce 2019.

V tomto článku jsme opravdu jen krátce popsali to podstatné. Naše spolková činnost se postupně rozvíjí, a to nás moc těší. Velkým přáním nás je, aby se stále rozrůstala skupina občanů, kterým není lhostejné, co se děje v jejich nejbližším okolí. Obdiv a poděkování patří kolektivu Mateřské školy v Markvarticích.

V závěru dovolte poděkovat vám všem za podporu, nejvíce nás opravdu potěší, navštívíte-li nás při některé z akcí.

Za spolek Přátelé Markvarticka,
 Romana Tomášů,
 markvarticko@seznam.cz

ZAPOMENUTÝ ČESTNÝ OBČAN SOBOTKY DR. JULIUS GRÉGR

V padesátých letech 19. století to česká žurnalistika neměla jednoduché. Většina českých novin a časopisů byla za Bachova absolutismu zastavena nebo přísně cenzurována, jejich přední představitelé pronásledováni, vězněni, mnozí umírají (J. K. Tyl, K. Havlíček Borovský). V šedesátých letech se situace zdánlivě zlepšuje, ovšem bedlivá

cenzura hlídá novináře dál. A pokračují i tiskové procesy, za každou maličkost jsou redaktoři trestáni pokutami nebo vězením. To postihlo v roce 1862 i zakladatele Národních listů dr. Julia Grégra a vyvolalo po celých Čechách vlnu odporu. K němu se připojila i Sobotka a jako výraz protestu zvolili zastupitelé města Julia Grégra čestným občanem

Sobotky. Informovali ho o tom pozdravnou adresou, kterou přinesly Národní listy 10. 7. 1862, č. 160, s. 2–3, v rubrice *Ku kronice našeho tiskového soudu*. Tato sobotecká adresa zněla:

*Vaše Blahorodí! Slovutný pane!
 Nevíme, kterak by se nám dle práva
 brániti mohlo, abychom Vám, ježto pro prav-*

du od veškerého národa českého uznanou, stížen jste osudem trpkým, neprojeví naši nevroucnější soustrast. Kéž byste byl mohl nahlédnouti do srdcí našich, abyste byl viděl a poznal ten bolestný cit náš, s jakýmž jsme zprávu o Vašem odsouzení přijali.

Že Vaši upřímnou snahu, abyste bratrům svým vydobyl lepší svobody, zbaven jste svobody sám, že pak jste hájil svatá práva otců svých, zbaven jste sám práv občanských a odsouzen k žaláři. Za to naše věčná úcta a láska k Vám zprovázeti bude Vás i do žaláře s tím nejvřelejším přáním, aby Vás, slovní pane, to vědomí, že trpíte pro pravdu a pro naši milou českou vlast, jakož i ta všeobecná soustrast všech věrných pra- vých Čechů, mezi které i my neohroženě se počítáme, byly vydatnou útěchou.

Na důkaz pak naší úcty, lásky a důvěry k Vám uzavřeli jsme v naší městské radě jmenovati Vás, Slovní pane, naším čestným občanem, což Vám zde k známosti uvádíme, provolávajíce Vám a statečnému obhájci Vašemu, panu dru. Klauzymu, našemu též spoluměšťanu, srdečně: „Sláva!“ S radostí též Vám sdělujeme, že okolní k městské obci Sobotecké připojené vesnice Březno, Vosek, Cálovice a Staňkova Lhota nás žádaly, abychom při jednom i od nich nejhlubší soustrast nad osudem Vaším Vám vyjádřili.

Bůh posilni Vás a nedopusť, aby utrpení Vaše překonalo statečnost ducha Vašeho!

Z městské rady Sobotecké dne 30. června 1862.

(následují podpisy městského zastupitelstva)

Tolik Národní listy. Bohužel žádný zápis o schůzi městské rady či městského zastupitelstva v červnu 1862 jsme ve fondu Archiv města Sobotky (Státní okresní archiv Jičín, kniha 185) nenalezli. Byl zapsán? Byl později odstraněn? To se asi již nikdy nedovíme. A přece můžeme Julia Grégra za soboteckého čestného měšťana plným právem považovat. Nejen kvůli citované zprávě Národních listů, ale také v důsledku jedné věty z výše uvedené úřední knihy. Zápis o schůzi 5. října 1862 obsahuje sdělení: „Konečně se uzavřelo, že se povoluje za zhotovení diplomu pro p. dra. Jul. Grégra 20 zl. rak. č.“ Opět ani tento zápis neprozrazuje, kdo diplom zhotovil.

Pátrání mě po čase zavedlo do Archivu Národního muzea v Praze, kde je uložena část písemné pozůstalosti dr. Grégra (druhá část je v Literárním archivu Památníku národního písemnictví). Díky dr. Mileně Běličové jsem mohl prozkoumat karton č. 16 a potom i desky č. 30. A objevilo se překvapení, nečekané milé překvapení. Ve zmíněném kartonu je na 400 pozdravných adres a dopisů adresovaných dr. Grégrovi nebo redakci Národních listů, které obsahují protesty českých (a nejen českých) obcí, spolků a institucí proti perzekuci českého tisku v šedesátých letech a proti pokutování a věznění novinářů kvůli protivládním článkům. Z našeho okolí tam jsem dopisy z Turnova, Dolního Bousova, Dětenic, Libuň (na prvním místě ho podepsal P. Antonín Marek a kaplan Vincenc Rameš), Libáně (s podpisy okresního starosty J. A. Macka a tajemníka V. J. Černého), z Března u Mladé Boleslavi (včele s podpisem hraběnky Eleonory Kounicové, roz. Voračické z Paběnic), Rovenska pod Troskami atd. Mezi nimi je i text udělení čestného občanství ze Sobotky z 30. června 1862. Text je až na dvě drobné úpravy shodný s tím, který byl otištěn v Národních listech, navíc má tužkou psaný redakční nadpis *Adresa sobotecká* a je připojeno razítko městské rady a podpisy 16 zastupitelů a 23 dalších občanů města. Na prvním místě čteme energické podpisy člena výboru – kupce Aloise Šolce a notáře a úřadujícího radního Jana Macha. Chybí podpis starosty města, poštmistra Josefa Svobody; mezi podpisy občanů není nikdo z kněží a učitelů.

To však nebylo všechno. V deskách se skrýval další poklad: barevný malovaný diplom obecního výboru Sobotky pro Julia Grégra, datovaný 21. září 1862 a opatřený přitíštěnou pečetí města a 16 podpisy radních a členů obecního výboru. V levém horním rohu mezi rozvilinami je zobrazen znak města Sobotky, pod ním stylizovaná postava Vlasti se znaky Čech a Moravy, podávající věnec Grégrovi, pod Vlastí v prachu symboly Rakouska a Uherska. V rozvilinách nad textem čteme hesla *Raději žalář a okovy*

než svoboda otroka a další Národní listy. Text tohoto pamětního diplomu zní:

Slovnímu Pánu, Panu Dru. Juliu Grégrovi, redaktoru Národních Listů.

V životě ujařmených národů přečasto vidáme, jak synové puzeni svatým nadšením se obětují za lid svůj, ten vykoupen a uchován cenou takovou uzříti mohl jednou Kanaan.

I národ český není svůj. On krvácející od věků viděti musí, jak opět a opět některý z synův jeho stává se kletým vrženým psancem v okovy proto, že skutkem miloval národ svůj.

Vás potkal také osud takový. Slza soustrasti nepřerazí ovšem pouta Vám ukutá, však snad Vám ve tmách žaláře útěchy poskytne myšlénka, že poctí nás to, když, Vašnosti, budete čestným měšťanem v našem středu.

V Sobotce 21. září 1862.

Obecní výbor města Sobotky

Podepsáni: úřadující radní Jan Mach, radní Jan Mikuláš Černý a František Čákr, členové výboru Alois Šolc, Jindřich Häusler, Jan Dvorský, Jan Donát, Václav Balák, Jan Dufek, František Bernard, Matěj Macoun, František Šapke, Václav Strnad, Jan Macoun, Jan Mařan a Josef Havlík. Oproti adrese chybí podpis Jana Bočka, naopak přibyl podpis Josefa Havlíka. Ale opět chybí podpis starosty, poštmistra Josefa Svobody.

A ani to ještě nebylo vše. Na mou prosbu prohlédla PhDr. Eva Bílková další písemnosti v SOkA Jičín ve fondu Archiv města Sobotky a nalezla i Aprobční knihu obce Sobotka na rok 1862 (č. i. 2081, č. knihy 619), v níž na s. 86 mezi mimořádnými výdaji pod číslem 86 je údaj: *Studujícímu Hinek Šolcovi za diplom pro p. doktora Krögra – 20 zlatých*. A kdo byl tvůrce tohoto uměleckého diplomu? Odpověď najdeme v rodáckém Památníku V. J. Černého z roku 1882: „Šolc Hynek ze Sobotky, narozen v domě číslo 157 dne 2. června 1844, zemřel 6. prosince 1865 co studující lučby v Praze. Věda a vlast ztratila v něm nadějněho syna!“ Dodejme, že Hynek byl synem kupce Aloise Šolce (1811–1884), zřejmě jednoho z iniciátorů celé akce, a mladším bratrem Jindřicha Šolce (1841–1916), dvojnásobného

starosty hlavního města Prahy. A lučba je starší pojmenování chemie.

Tím tedy máme definitivní potvrzení, že od 30. června 1862 je dr. Julius Grégr čestným občanem města i politické obce Sobotka.

V následujících bouřlivých letech prusko-rakouské války 1866 a protest-

ních táborů lidu proti rakousko-uherskému vyrovnání a ignoranci českých požadavků Grégerovo jmenování čestným občanem upadlo v zapomenutí. Uvedme ho touto edicí opět do sobotecké historie.

Poznámka: Článek vznikl na základě upozornění mého bratra Radka

Bílka na zprávu v Národních listech. Za velkou pomoc děkuji PhDr. Mileně Běličové a paní Lence Hajné z Archivu Národního muzea v Praze a PhDr. Evě Bílkové ze Státního okresního archivu Jičín. Seznam soboteckých čestných občanů je publikován v knize Malé dějiny Sobotce II, s. 186. *Karol Bílek*

KDO TO BYL KAREL VYŠATA

Dostal jsem dva dotazy od čtenářů Zpravodaje Šrámkovy Sobotky, kdo to byl Karel Vyšata, jehož výročí narození jsme připomněli v Kulturním kalendáři pátého čísla loňského ročníku našeho časopisu. Uvědomil jsem si, že je to osobnost v našem kraji zcela zapomenutá; i já jsem se o něm dozvěděl až nedávno.

Karel Vyšata se narodil 23. září 1837 v Praze. Vystudoval Právnickou fakultu Karlo-Ferdinandovy univerzity v Praze a od roku 1862 působil ve státní službě. Jako většina mladých úředníků byl zprvu často překládán, pracoval u několika okresních soudů hlavně v okolí Prahy (Karlín, Zbraslav, Jílové) a v Praze samotné. Po deseti letech přešel do funkce státního návladního, kterou vykonával v Praze, od r. 1881 v Liberci a od r. 1887 v Jičíně (v hodnosti rady vrchního zemského soudu). Zemřel náhle 24. srpna 1893 na Podkosti. Tolik hlavní stručné životopisné údaje.

Byl to tedy významný právník, ale také uvědomělý český vlastenec. Na první pohled to nebylo zřejmé, protože se většinou podepisoval německým pravopisem – Wischata. Ale především jeho působení v Liberci bylo od počátku trnem v oku tamním německým nacionalistům. Svědčí o tom např. dopis, který Vyšata poslal 14. září 1881 svému příteli a kolegovi ze studií, známému novináři Františku Skrejšovskému. Píše v něm mj.:

„Děkuji Ti upřímně za přání k mému povýšení zaslané; nestal jsem se však dosud skutečným „návladním“, nýbrž jsem prozatím „Amtsleiter“ bis auf Weiteres. Jak se to stalo, že jsem musel do ryze německého města, ani sám nevím, přišlo to takovým kvapem, že jsem v Praze mým známým ani s Bohem dáti nemohl.

Postavení mé zde jest velmi obtížné, německá strana zde vládnoucí vystupuje příliš příkře a mám co dělati, bych vyhověl úkolu mně svěřenému. Nemám zde človička, s kterým bych mohl v mateřské řeči své

pohovořiti, ano, i rodinu svou musel jsem nechat v Praze, pokud toto provizorium trvati bude. Tato opuštěnost a samota v cizím městě, v kterém vlaje pouze německá trikolora, jest strašná.“

V dalších letech zůstal svému vlastenectví věrný. Svě děti posílal do české menšinové školy, kterou v Liberci zřídila Ústřední matice školská. Na nátlak Němců byl po šesti letech přeložen, a to do Jičína. Za místo odpočinku si oblíbil Kost. Pobýval tu i v srpnu 1893, jeho manželka a dcera pomáhaly organizovat vlasteneckou slavnost Ústřední matice školské, kterou pořádal dobřínský učitel Josef Koldovský. 24. srpna zde Vyšata náhle po záchvatu mrtvice zemřel. Pohřben byl v Praze na Olšanech. Pobyt jeho rodiny na Podkosti je ale doložen i v následujícím roce, kdy dámy opět pomáhaly při slavnosti ÚMŠ.

Doufejme, že studiem jeho úřední agendy, regionálního tisku i písemností spolkových se během času o Karlu Vyšatovi dozvíme ještě více.

Karol Bílek

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ

- 14. 2. 1628 se narodil hrabě **Humprecht Jan Černín z Chudenic**, stavebník zámku.
- 27. 2. 1718 zemřel hudební skladatel a varhaník **Václav Karel Holan Rovenský**.
- 4. 1. 1768 se narodil v Bozkově u Semil sobotecký učitel **Josef Kašpar Dolenský**.
- 17. 1. 1808 zemřel sobotecký děkan **Josef Navrátil**; zažil zde i selské povstání 1775.
- 9. 2. 1838 se narodil spisovatel a strážce Tylova odkazu **Josef Ladislav Turnovský**.
- 2. 1. 1848 se narodil spisovatel **Čeněk Kalandra**, učitel, který působil také na Rovni.
- 16. 2. 1868 se narodil sobotecký majitel firmy na pohovkovou obuv **Hynek Slavík**.
- 10. 2. 1878 se narodil hudební vědec a politik **Zdeněk Nejedlý**; měl u nás příbuzné.
- 26. 2. 1878 se narodila pěvkyně **Emma Destinová**; pobývala i na zámku Domousnice.

21. 2. 1888 se narodil ředitel kosteckého velkostatku **Rudolf Sušánka**, kronikář obce.
 10. 1. 1898 zemřela vlastenka **Eleonora Kounicová** z Března, mecenáška V. Šolce.
 22. 1. 1898 se v Sobotce narodil houslový virtuóz, profesor AMU **Jaroslav Pekelský**.
 18. 2. 1908 se narodil **Jaroslav Dvořáček**, autor barevných oken v kostele v Sobotce.
 23. 2. 1908 zemřel básník **Svatopluk Čech**, který zpracoval i náměty ze Sobotce.
 5. 1. 1928 se narodil spisovatel **Jan Suchl**, který rád pobýval v Sobotce a psal o ní.
 4. 2. 1928 se narodil spisovatel **Bohumil Ištváněk**, který žil několik let v Sobotce.
 1. 1. 1938 zemřel česko-slovenský pedagog, spisovatel a novinář **Ferdinand Mačenka**.
 2. 2. 1938 zemřela sobotecká vlastenka a kulturní pracovnice slečna **Růžena Černá**.
 17. 2. 1938 se narodil mladějovský pedagog a kulturní pracovník **Jaroslav Novák**.
 28. 2. 1938 zemřel dlouholetý okresní starosta a hasičský činitel **František Havlík**.
 8. 2. 1958 zemřel sobotecký městský archivář a kulturní pracovník **Josef Jelínek**.
 6. 2. 1958 zemřel učitel a organizátor ochotnického divadla **František Bydžovský**.
 23. 2. 1978 zemřel sochař **Josef Bílek**, tvůrce pomníku Antonína Švehly v Sobotce.
 8. 1. 1988 zemřel známý vlastivědný spisovatel Českého ráje **ing. Antonín Otmar**.
 12. 1. 1988 zemřel dlouholetý oblíbený mladějovský řídící učitel **Ladislav Kořínek**.
 10. 2. 1988 zemřela sobotecká fotografka a sociální pracovnice **Františka Tichá**.
 20. 2. 1988 zemřel dlouholetý plhovský obecní kronikář a knihovník **František Zindr**.
 23. 2. 1998 zemřel obětavý funkcionář MNV a obecní kronikář v Oseku **Josef Černý**.
 4. 2. 2008 zemřel divadelní a filmový herec **Otto Lackovič**, chalupář v Hubojedech.

BLAHOPŘEJEME

18. 2. 1928 se narodil v Markvarticích **Miroslav Bartoň**, úředník a funkcionář různých orgánů v Jičíně, autor několika knížek o minulosti jičínského okresu i rodné obce.

- 11. 1. 1948 se narodil novinář **Vladimír Sůva**, mnohonásobný účastník Šrámkovy Sobotky, spolupracovník ZŠS.
 – 23. 1. 1948 se narodil náš krajan z Dobšic **Jan Telenský**, úspěšný podnikatel a mecenáš mnoha kulturních akcí našeho kraje.

JUBILEA

Dne 6. 12. 2017 oslavila 80. narozeniny paní **Jaroslava Novotná**, roz. Borovičková, ze Sobotky, Březenské ulice. Velmi vitální paní bydlí ve svém rodinném domě s manželem. Z domu byla kdysi s rodiči nucena se vystěhovat do Šeberova u Prahy. Do Sobotky se nakonec vrátili a již dvacet let zde bydlí. Paní Novotná má dva syny, kteří za rodiče dojíždějí. Rodinný dům a další budovy používalo JZD, v současné době je vše opravené a krásně zvelebené.

Paní Jarušce přejeme zdraví, pohodu a spokojenost.

Dne 7. 12. 2017 oslavila 80. narozeniny **MUDr. Marie Kafková** ze Sobotky, Zahradní ulice. Obvodní lékařka, kterou všichni známe jako milou, usměvavou a výbornou lékařku. Jméno Kafkovi je lidem ze Sobotky známo, neboť i její manžel je lékař. Oba mnoha lidem pomohli. Nyní jsou v důchodu, a tak jim přejeme hodně zdraví, pohodu a další spokojená léta.

Dne 23. 12. 2017 oslavila paní **Eva Kratochvílová** ze Sobotky, v ulici Pod Humprechtem, 85. narozeniny. Skromná, pilná, pracovitá paní. Bydlí s manželem v hájence, kterou v současné době město opravuje, a doufáme, že v dohledné době bude vše dohotoveno, neboť manželé bydlí ve stísněných podmínkách.

Do dalších let přejeme zdraví a radost z dětí a vnoučat.

Dne 4. 1. 2018 oslavila 80. narozeniny paní **Eva Vokráčková**, roz. Čurdová. Paní Vokráčková se narodila ve Kbelnici v rodině zahradníka a švadleny. V dubnu 1947 se přestěhovali do Sobotky, do tehdejší Vitaminy, současné Novy a.s. Pedagogickou školu absolvovala v Liberci. Dvacet dva let učila ve Varnsdorfu, tam se vdala a narodily se jí dvě dcery. Po sedmnácti letech se její manželství rozpadlo. V roce 1986 se vrátila do Sobotky k rodičům a učila zde až do důchodu. Obě její dcery vystudovaly též pedagogiku. V Sobotce se paní Vokráčková znovu vdala a byla šťastná. Dcery i s vnoučaty ji navštěvují a společně jí připravily krásnou oslavu jejich osmdesátin. V současné době bydlí v DPS a moc se jí tam líbí. Každou středu chodí s ostatními.

Do dalších let přejeme mnoho spokojenosti, zdraví a radost z blízkých.

Dne 11. 1. 2018 oslavila neuvěřitelné 90. narozeniny paní **Anna Pažoutová** ze Sobotky. Paní je stále čilá, čte bez brýlí a o vše se zajímá. Pochází z Rohatska, vdala se do Oseka. Celý život pracovala v zemědělství v živočišné i rostlinné výrobě. Má dva syny, čtyři vnoučata a šest pravnoučat. Její blízcí ji stále navštěvují, paní Pažoutová má z dětí radost. Ještě v důchodu pracovala, a to v Oseku v zahradnictví. Pravidelně chodí mezi seniory z DPS, ráda si s nimi povídá a zavzpomíná si.

Paní Pažoutové přejeme zdraví a pohodu.

Dne 25. 1. 2018 oslavil 85. narozeniny **MVDr. Jaroslav Felkl** ze Sobotky. Narodil se v Olomouci. V Brně vystudoval Vysokou školu veterinární. Pracoval jako obvodní veterinář, vedoucí veterinární nemocnice a laboratoře. Svou kariéru ukončil jako okresní laktolog. Šedesát let je ženatý, má dvě děti, dcera pracuje jako zdravotní sestra, syn je veterinář. Pan Felkl má tři vnoučata. Sice ho bolí nohy, ale manželka se o něj za pomoci dětí vzorně stará. Panu Felklovi přejeme zdraví a spokojenost.

Dne 27. 1. 2018 oslavil 80. narozeniny pan **František Rulc** ze Sobotky – Úžlabiny. Je to nejhezčí ulička v Sobotce.

Pan Rulc pochází z Rovně-Malechovic. Vyučil se v Agrostroji Jičín. První zaměstnání dostal na umístěnku do Varnsdorfu. Zde dostudoval večerní průmyslovou školu. Po absolvování základní vojenské služby pracoval čtyřicet pět let ve Strojtech v Dolním Bousově. Pan Rulc má dvě děti, čtyři vnoučata a jedno pravnouče. Dům má krásně opravený, plný květin. S manželkou si život v důchodu užívají.

Panu Rulcovi přejeme vše nejlepší, pohodu a spokojenost.

Hana Rulcová

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

LEDEN

Dne 4. ledna zemřela v pozhnaném věku 98 let paní **Ete-la Bariová**. Dne 5. ledna zemřela tiše ve věku 86 let paní **Marie Vondráčková**, rozená Podobská, ze Sobotky. Dne 5.

ledna zemřel náhle ve věku 35 let pan **Michal Soukup**. Dne 26. ledna zemřela náhle paní **Květoslava Klímová** ve věku 72 let. Dne 29. ledna zemřel náhle ve věku nedožitých 70 let pan **Mgr. Petr Pfeifer**.

VZPOMÍNÁME

5. ledna 2018 ve věku 86 let zemřela v Praze **Marie Vondráčková**, rozená Podobská. Kdo jste jí znali, vzpomeňte s námi.

Dcera Eva a sestra Lída Černá s rodinou.

ODEŠEL MGR. PETR PFEIFER

Zemřel v pondělí 29. ledna 2018 ve věku nedožitých sedmdesáti let na následky tragické události.

Odešel ze života, který měl tak rád, odešel beze slůvka rozloučení...

Odešel, ale vzpomínky na všechny krásné chvíle s ním strávené nám zůstanou. Budou to vzpomínky na poctivého a čestného člověka, na člověka skromného, srdečného a upřímného, laskavého a chápatelého, který tu vždy byl s námi a pro nás.

Budou to vzpomínky na dobrého člověka, který nezištně pomáhal všude, kde byla jeho pomoc potřeba.

Tolik miloval své městečko a celý náš kraj! Navždy bude patřit mezi ty, na které se v Sobotce nezapomíná.

Nezapomene se na jeho chlapecké vystupování v Recitačním studiu Šrámkova domu, ani na jeho dospělé divadelní role v pohádkách hraných o Šrámkových Sobotkách, o Šrámkových Sobotkách, kterých se od mládí účastnil a pro něž obětavě a poctivě pracoval.

Vystudoval průmyslovou školu v Mladé Boleslavi a Filozofickou fakultu Uni-

verzity Karlovy v Praze. Celý svůj život věnoval kultuře. Nejdříve v Mladé Boleslavi, v odboru kultury, a pak jako ředitel okresního muzea. Vedl Městské kulturní středisko Sobotka a redigoval Zpravodaj Šrámkovy Sobotky. Po několik let provozoval s manželkou Lydií soukromé knihkupectví ve Šrámkově domě.

Vyučoval krátce dějepis v sobotecké základní škole a posléze, až do svých posledních dnů, učil na soukromé střední škole Hermés v Mladé Boleslavi. Zde byl oceněn za vynikající pracovní výsledky

v pedagogické činnosti u příležitosti Dne učitelů a získal titul Mladoboleslavský Amos 2017. Byl mezi svými žáky a kolegy velmi oblíben a uznáván především pro svůj vysoce lidský přístup ke každému.

Petr Pfeifer byl dlouholetým členem Obce baráčníků Sobotky a okolí a jejich zástupcem v 5. župě Václava Budovce z Budova v Mladé Boleslavi. Od roku 1992 působil v Obci baráčníků jako švandymistr, v roce 2015 se stal jejím rychtářem.

Jako člen výboru Klubu přátel města Sobotky se podílel na mnoha jeho akcích. Působil v městském zastupitelstvu, komentoval fotbalová utkání.

Škoda, že se nedožil udělení Ceny města Sobotky, která mu byla navržena.

Petr Pfeifer zůstane v myslích a především v srdcích svých nejbližších – své velké rodiny, kterou měl tak rád, kterou nade vše miloval, která pro něho byla vším – radostí, štěstím, pýchou, požehnaním.

Kéž se Ti, Petře, v Sobotce pod Humprechtem, po boku Tvé ženy Lidušky, bude zdát krásný sen!

Čest Tvé památce!

Olga Bičíšková

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE A OKOLÍ

16. 2. / 8:00 – 13:00

NEZAKŘIKNUTÍ

– Městské divadlo Solnice v Sobotce

19. 2. / 19:00

KYTAROVÝ PODVEČER

– sál spořitelny v Sobotce

22. 2. / 18:00

VÝŽIVNÉ – teorie, paragrafy, otázky, odpovědi

– Muzeum F. Šrámka

23. 2. / 18:00

MODRÁ KREV – Schlikové

– sál spořitelny v Sobotce

2. 3. / 18:00

KŘEST KNIHY – SKALNÍ PTÁCI

– Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

4. 3.

KURZ MALOVÁNÍ ŠPACHTLÍ

– spořitelna Sobotka

15. 3. / 18:00

HORNÍ DOLPO – utajené země Himaláje

– Muzeum F. Šrámka

Cestopisná beseda s projekcí Pavly Bičíkové.

23. 3. / 18:00

MODRÁ KREV – Netoličtí a Kinštlí

– sál spořitelny v Sobotce

27. 3. / 2018 – 18:00

JARNÍ OČISTY BYLINAMI A STRAVOU

– Městská knihovna F. Šrámka Sobotka

5. 4. / 18:00

JAKUB ŠEBS – cestopisná beseda

– Muzeum F. Šrámka

20. 4. / 18:00

MODRÁ KREV – Drobná šlechta

– sál spořitelny v Sobotce

21. 4. / 10:00

PROCHÁZKA PO SOBOTCE

KURZ HORMONÁLNÍ JÓGOVÉ TERAPIE V DOLNÍM BOUSOVĚ

Hormonální jógová terapie
pro ženy dle Dinah Rodrigues s
certifikovanou lektorkou
Šárkou Páovou

KDE: Podkroví Městské knihovny a infocentra,
Kostelní 141, Dolní Bousov
(www.knihovna.dolnibousov.cz)

KDY: pátek 23. 2. 2018 (17h – 21h)
+ sobota 24. 2. 2018 (10h – 18h)

CENA: 2800,- Kč (výukové materiály v ceně). Pokud
se přihlásíte ve dvou na jeden termín, platí zvýhodněná
cena 2600,- Kč/osoba

PŘIHLÁŠKY: www.joga-sarka.cz
nebo e-mail: joga.sarka@gmail.com

KAPACITA: max 12 osob

Více o Hormonální jógové terapii, kdy je vhodné cvičit
a jaké jsou kontraindikace naleznete na
www.joga-sarka.cz.

V případě zájmu bude vypsán další termín.

PRODEJ SLEPIČEK

Drůbež Červený Hrádek opět prodává slepičky z na-
šeho chovu, typu Tetra hnědá, Dominant ve všech
barvách a slepičky Green Shell – typu Arakauna.

Stáří 15–20 týdnů, cena 159–195,- Kč/ks.

Prodej: 17. března, 15. dubna, 13. května a 10.
června 2018

Sobotka – u vlakového nádraží – 15.20 hod.

Při prodeji slepiček – výkup králíčích kožek – cena
dle poptávky.

Informace: Po–Pá 9.00 – 16.00 hod.

Tel.: 601 576 270, 728 605 840

Taneční Mgr. Ilany Šulcové - Dolní Bousov 2017

Taneční kurz 2017 – foto: M. Horká

Taneční Mgr. Ilany Šulcové - Dolní Bousov 2017

Taneční kurz 2017 – foto: M. Horká

Karol Bílek, Dagmar Faměrová a Tomáš Czernin při zahájení „černínského“ podvečera cyklu Modrá krev Sobotecka 26. ledna 2018 ve spořitelně v Sobotce – foto: L. Jenček ml.

Výherkyně soutěže o panenku, která byla v rámci Výstavy panenek vyhlášena MKS Sobotka, se stala Markétka Nierostková ze 2. třídy Základní školy Sobotka. Markétka má pro panenku připravenou postýlku a stoletý kočárek.

Utajená země **Horní Dolpo**

Himálaje

Čtvrtek 15. 3. od 18 hod.
Muzeum Fráni Šrámka, Sobotka

Vyprávění a fotografie Pavly Bičkové z zrodenního přechodu jedné z nejizolovanějších oblastí Himálaje. Uslyšíte příběh o vysokých horách, o budhistické kultuře a o úžasných lidech, kteří jsou přímými potomky Tibeťanů. Poznáte jejich civilizaci nedotčený život, který skrývá řadu překvapivých zjištění.

Vstupné dobrovolné.

www.bickove.cz

Křest nové knihy PTÁCI SKALNÍCH MĚST ČESKÉHO RÁJE

Křest nové populárně naučné knihy RNDr. Zdeňka Mrkáčka a Karla Broulíka spojený s přednáškou a s promítáním.

pátek 2. března 2018 od 18 hodin
Městská knihovna Fráni Šrámka v Sobotce

Úvodní slovo a křest knihy, která vznikla za podpory sdružení Paměť Českého ráje a Podještědí, pronesou společně její autoři RNDr. Zdeněk Mrkáček a Karel Broulík.

Městská knihovna Fráni Šrámka, nám. Míru 4, 507 43 Sobotka
Tel: 493 571 110/Email: knihovna@sobotka.cz/www.knihovnasobotka.cz

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky – vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA, nám. Míru 3, 507 43 Sobotka
tel.: 493 571 618; e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz. Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová, redakční rada: Karol Bílek, Jan Janatka, Marie Sekerová, Magdaléna Šrůtová, Radka Vokounová. Externí spolupracovníci Lubor Jenček ml., Ilona Jalovecká.
Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o., Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz.
Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady Zpravodaje. Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.
ISSN 12 12 – 7906; MK ČR E 11563. Uzávěrka dalšího čísla 26. 3. 2018.